

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

11

YANVAR-NOYABR

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

M Ü N D Ə R İ C A T

I	MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR	5
	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında ölkənin iqtisadi və sosial inkişafının makroiqtisadi göstəriciləri	5
II	REAL SEKTOR	
	Ümumi daxili məhsul	12
	Sənaye	15
	Tikinti	40
	Kənd təsərrüfatı	45
	Nəqliyyat	51
	İnformasiya və rabitə	56
	İstehlak bazarı	57
	Əmtəə bazarı	58
	İctimai iaşə xidmətləri	65
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	67
	Qiymət indeksləri	71
	Kredit qoyuluşları	86
	Məşğulluq və işsizlik	88
III	DÖVLƏT SEKTORU	
	Dövlət büdcəsi	91
IV	XARİCİ SEKTOR	
	Xarici ticarət	96
V	SOSİAL SEKTOR	
	Əhalinin gəlirləri	105
	Əməkhaqqı	106
	Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi	107
	Demoqrafik vəziyyət	109
	Metodoloji izahatlar	113

Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 11
17 dekabr 2024-cü il

2024-cü İLİN YANVAR-NOYABR AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADI VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏRİ

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 113,3 milyard manatlıq və ya 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4,1 faiz çox **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Ötən ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə iqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər istehsalı 0,4 faiz, qeyri neft-qaz sektorunda isə 6,4 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 37,1 faizi sənaye, 10,0 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 7,1 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 6,2 faizi tikinti, 6,1 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,8 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 19,2 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 10,0 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 11104,2 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında 58,3 milyard manatlıq sənaye məhsulu istehsal edilmiş, 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 0,6 faiz, qeyri neft-qaz sektorunda isə 7,2 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 64,4 faizi mədənçıxarma sektorunda, 29,8 faizi emal sektorunda, 4,8 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 1,0 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda əmtəlik neft hasilatı 3,9 faiz azalmış, əmtəlik qaz hasilatı isə 5,9 faiz artmışdır.

Emal sektorunda ərzaçılıq məhsullarının istehsalı 2,0 dəfə, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 56,6 faiz, mebel istehsalı 40,5 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 35,7 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 29,6 faiz, geyim istehsalı 28,6 faiz, ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı 23,3 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 21,7 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 17,7 faiz, içkilərin istehsalı 16,2 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 15,6 faiz, qida məhsullarının istehsalı 9,3 faiz, tütün məmulatlarının istehsalı 8,0 faiz, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 7,6 faiz, kağız və karton istehsalı 7,1 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 7,1 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 6,0 faiz, sair sənaye məhsullarının istehsalı 1,3 faiz artmış, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 3,7 faiz, neft məhsullarının istehsalı 5,7 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 6,4 faiz, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 25,4 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 46,1 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı isə 52,9 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 0,9 faiz azalmış, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 7,5 faiz artmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 dekabr 2024-cü il vəziyyətinə 794,7 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatı bitkilərinin yığılı başa çatmaq üzrədir. Dekabr ayının 1-nə kimi qarğıdalı da daxil olmaqla tarlalardan 3245,9 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,7 faiz çox dənli və dənli paxlalı bitkilər, 1831,5 min ton (1,0 faiz çox) tərəvəz, 1309,3 min ton (4,8 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 920,2 min ton (7,6 faiz az) kartof, 490,4 min ton (11,9 faiz çox) bostan məhsulları, 243,0 min ton (7,5 faiz az) pambıq, 213,7 min

ton (0,1 faiz çox) şəkər çuğunduru, 202,0 min ton (9,3 faiz az) üzüm, 31,1 min ton (6,3 faiz çox) günəbaxan, 5,9 min ton (12,8 faiz çox) tütün, 1,1 min ton (4,9 faiz az) yaşıl çay yarpağı yığılmışdır.

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında diri çəkiddə 543,6 min ton ət, 2080,4 min ton süd, 2097,7 milyon ədəd yumurta, 14,8 min ton yun, 239,4 ton barama istehsal olunmuşdur. 2023-cü ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə ət istehsalı 1,0 faiz, süd istehsalı 0,9 faiz, yumurta istehsalı 4,8 faiz artmış, yun istehsalı 2,1 faiz, barama istehsalı 32,9 faiz azalmışdır.

2023-cü ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 1,0 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları istehsalı 1,4 faiz, bitkiçilik məhsulları istehsalı 0,6 faiz artmışdır.

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında əsas kapitalla 15910,3 milyon manat məbləğində, yaxud əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,8 faiz az investisiya yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yönəldilmiş investisiyaların həcmi 9,0 faiz, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilmiş investisiyaların həcmi isə 1,1 faiz azalmışdır. İstifadə olunmuş investisiyanın 8138,8 milyon manatı və ya 51,2 faizi məhsul istehsalı sahələrinə, 5617,8 milyon manatı (35,3 faizi) xidmət sahələrinə, 2153,7 milyon manatı (13,5 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyaların 13066,5 milyon manatını və ya 82,1 faizini daxili investisiyalar təşkil etmişdir. Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyaların 11434,8 milyon manatı və ya 71,9 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında 213,7 milyon ton **yük** və 1870,5 milyon **sərnişin** daşınmışdır. 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yük daşınması 3,3 faiz, sərnişin daşınması isə 8,0 faiz artmışdır. Yüklərin 59,4 faizi avtomobil, 28,8 faizi boru kəməri, 7,9 faizi dəmir yolu, 3,7 faizi dəniz, 0,2 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır. Sərnişinlərin

88,2 faizi avtomobil, 11,2 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilmiş 3188,7 milyon manatlıq xidmətlərin 71,9 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 12,5 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 84,3 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 53867,7 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 11394,5 milyon manatlıq **ödənişli xidmət** göstərilmişdir. 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 3,8 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 8,5 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 29534,8 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 24332,9 milyon manatlıq qeyri-ərzaq malları satılmışdır.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 38412,7 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 21776,3 milyon dollarını və ya 56,7 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 16636,4 milyon dollarını (43,3 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 5139,9 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2023-cü ilin yanvar-oktyabr ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 100,0 faiz təşkil etmiş, real ifadədə isə 3,9 faiz, o cümlədən idxal 0,4 faiz, ixrac 5,9 faiz azalmışdır.

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2807,5 milyon dollar təşkil etmiş və 2023-cü ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən faktiki qiymətlərlə 3,5 faiz artmış, real ifadədə isə 9,1 faiz azalmışdır.

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında **istehlak qiymətləri indeksi** 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 102,0 faiz, o cümlədən qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə

101,0 faiz, qeyri-qida malları üzrə 101,5 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə 103,8 faiz təşkil etmişdir.

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında muzzdlu işçilərin **orta aylıq nominal əməkhaqqı** 2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən 7,8 faiz artaraq 993,2 manat təşkil etmişdir.

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında **əhalinin gəlirləri** nominal ifadədə 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 6,3 faiz artaraq 74,7 milyard manat olmuşdur.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında **dövlət büdcəsinə** 34056,2 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən 31038,1 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 3018,1 milyon manatlıq profisit yaranmışdır.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2024-cü il noyabr ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekvivalentində 28779,2 milyon manat təşkil etmiş, onun 24154,4 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 1,7 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2024-cü il noyabr ayının 1-nə 14266,0 milyon manat olmuşdur.

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə **orta məzənnəsi** 1,70 manata, 1 Avroya – 1,85 manata, 100 Türk lirəsinə – 5,21 manata, 100 Rusiya rubluna – 1,86 manata bərabər olmuşdur.

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında **əhalinin sayı** 37766 nəfər və ya 0,4 faiz artaraq 2024-cü il noyabr ayının 1-i vəziyyətinə 10218536 nəfərə çatmışdır.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Cədvəl 1

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2024-cü ilin yanvar- noyabr ayları, faktiki	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	<u>Məlumat üçün</u> 2023-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat	113 282,4	104,1	100,8
o cümlədən qeyri neft-qaz ÜDM	75 315,4	106,4	103,2
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	11 104,2	103,6	100,2
Sənaye məhsulu, milyon manat	58 303,8	101,1	99,0
o cümlədən qeyri neft-qaz sənayesi	16 924,0	107,2	107,8
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	15 910,3	96,2	116,5
o cümlədən qeyri neft-qaz sektoruna	10 843,1	98,9	112,5
ondan qeyri neft-qaz sənayesinə	1 046,0	120,0	77,5
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat	12 216,4	101,0	103,1
o cümlədən: bitkiçilik	6 023,6	100,6	102,8
heyvandarlıq	6 192,8	101,4	103,3
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	213,7	103,3	104,9
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	1 870,5	108,0	118,1
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	3 188,7	112,5	116,1
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	53 867,7	103,8	103,6
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	11 394,5	108,5	114,6
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	34 056,2	114,9	102,3
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	31 038,1	106,5	112,2
Dövlət büdcəsinin profisiti, milyon manat	3 018,1	x	x
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	74 670,8	106,3	112,8
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	7 319,4	105,8	112,2

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

...ardı

A	1	2	3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2024-cü il 01 noyabr vəziyyətinə, milyon manat	14 266,0	113,5	109,3
Kredit qoyuluşları, 2024-cü il 01 noyabr vəziyyətinə, milyon manat	28 779,2	124,1	115,9
o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	479,8	108,9	68,2
Orta aylıq nominal əməkhaqqı, manat	993,2*	107,8**	111,3***
İstehlak qiymətlərinin indeksi¹⁾	x	102,0	109,4
Əhalinin sayı, 2024-cü il 01 noyabr vəziyyətinə, min nəfər	10 218,5	100,4	100,5
Xarici ticarət dövriyyəsi²⁾, milyon ABŞ \$			
faktiki qiymətlərlə	38 412,7*	100,0**	82,3***
müqayisəli qiymətlərlə	x	96,1**	98,4***
o cümlədən: ixrac			
faktiki qiymətlərlə	21 776,3*	89,9**	69,0***
müqayisəli qiymətlərlə	x	94,1**	96,4***
ondan qeyri neft-qaz ixracı			
faktiki qiymətlərlə	2 807,5*	103,5**	111,0***
müqayisəli qiymətlərlə	x	90,9**	106,2***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	16 636,4*	117,4**	122,3***
müqayisəli qiymətlərlə	x	99,6**	104,6***

Qeyd:

* 2024-cü ilin yanvar-oktyabr ayları.

** 2024-cü ilin yanvar- oktyabr ayları 2023-cü ilin yanvar- oktyabr aylarına nisbətən.

*** 2023-cü ilin yanvar- oktyabr ayları 2022-ci ilin yanvar- oktyabr aylarına nisbətən.

¹⁾ 2024-cü ilin noyabr ayı üzrə **illik** (2024-cü ilin noyabr ayı 2023-cü ilin noyabr ayına nisbətən) istehlak qiymətləri indeksi 104,4 faiz təşkil etmişdir.

²⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul istehsalı

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında ölkədə 113282,4 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 4,1 faiz çox ümumi daxili məhsul istehsal olunmuşdur.

İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 0,4 faiz, qeyri neft-qaz sektorunda isə 6,4 faiz artmışdır.

ÜDM istehsalının 37,1 faizi sənaye, 10,0 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 7,1 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 6,2 faizi tikinti, 6,1 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,8 faizi informasiya və rabitə sahələrinin, 19,2 faizi digər sahələrin payına düşmüş, məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 10,0 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 11104,2 manata bərabər olmuşdur.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

	Yanvar-noyabr		2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə
	2024	2023 ^{*)}	
Ümumi Daxili Məhsul	113282,4	110933,4	104,1
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	6877,3	6531,5	101,0
Sənaye	42057,3	45625,1	101,2
o cümlədən:			
mədəncixarma sənayesi	33753,2	37815,4	100,7
emal sənayesi	6855,7	6421,4	103,8
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1177,6	1144,7	99,1
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	270,8	243,6	107,5
Tikinti	7058,2	6159,3	112,9
Ticarət: nəqliyyat vasitələrinin təmiri	11331,9	10798,9	103,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	8014,7	7057,9	114,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	2781,4	2432,4	112,1
İnformasiya və rabitə	2036,6	1805,3	112,5
Digər sahələr	21775,0	20179,7	102,9
Məhsula və idxala xalis vergilər	11350,0	10343,3	106,0

^{*)} 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

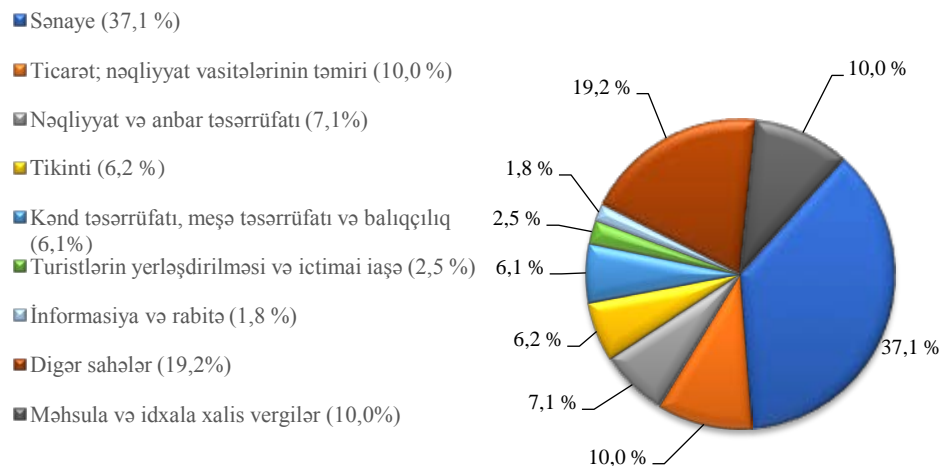
Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

	Yanvar-noyabr		2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə
	2024	2023 ^{*)}	
Ümumi Daxili Məhsul	113282,4	110933,4	104,1
o cümlədən:			
neft-qaz sektoru	37967,0	41803,6	100,4
qeyri neft-qaz sektoru	75315,4	69129,8	106,4

^{*)} 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Qrafik 1

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal olunmuş ümumi daxili məhsulun strukturu

Sənaye

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 58,3 milyard manatlıq və ya 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,1 faiz çox sənaye məhsulu istehsal edilmiş, məhsul istehsalı neft-qaz sektorunda 0,6 faiz, qeyri neft-qaz sektorunda isə 7,2 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 64,4 faizi mədənçıxarma, 29,8 faizi emal, 4,8 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 1,0 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 81,4 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 89,7 faizi sənaye məhsullarının istehsalı, 10,3 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

Sənaye istehsalı indeksləri, sabit qiymətlərlə, faizlə

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2023-cü il		
Yanvar	100,6	95,7
Fevral	90,0	97,2
Mart	93,0	96,8
Aprel	93,5	97,6
May	113,0	98,1
İyun	93,0	98,4
İyul	104,6	98,4
Avqust	103,0	99,3
Sentyabr	86,0	98,9
Oktyabr	99,9	98,4
Novabr	116,3	99,0
Dekabr	110,0	98,9
2024-cü il		
Yanvar	101,1	98,5
Fevral	93,1	100,1
Mart	93,8	100,9
Aprel	90,5	100,6
May	113,2	100,4

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
İyun	96,6	100,9
İyul	107,7	101,7
Avqust	89,9	100,6
Sentyabr	100,1	101,3
Oktyabr	102,5	102,2
Noyabr	94,5	101,1

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 dekabr 2024-cü il vəziyyətinə 794,7 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 49,4 faizi Bakı, 16,0 faizi Sumqayıt, 3,2 faizi Gəncə, 2,8 faizi Şirvan şəhərlərinin, 1,5 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikasının, qalan hissəsi isə digər şəhər və rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 100,4 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədənçixarma sənayesi

Mədənçixarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 37,6 milyard manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,8 faiz artmışdır.

Cədvəl 5

Mədənçixarma sənayesi üzrə istehsalın həcmi

Fəaliyyət növlərinin adı	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Mədənçixarma sənayesi	37557,8	100,8
Xam neft və təbii qaz hasilatı	34669,5	100,9
Metal filizlərinin hasilatı	346,9	91,8

REAL SEKTOR

...ardı

Fəaliyyət növlərinin adı	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Mədənçıxarma sənayesinin digər sahələri	221,6	133,7
Mədənçıxarma sənayesi sahəsinə xidmətlərin göstərilməsi	2319,8	99,4

Sahənin əsas məhsulu olan əmtəlik neft hasilatı 26,5 milyon ton, əmtəlik təbii qaz hasilatı isə 35,1 milyard kub metr təşkil etmişdir. Əmtəlik neft hasilatı əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,9 faiz azalmış, əmtəlik qaz hasilatı isə 5,9 faiz artmışdır.

Cədvəl 6

Mədənçıxarma sənayesində istehsal olunmuş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	26570,7	95,9	361,6
ondan əmtəlik	26510,6	96,1	361,6
Təbii qaz, milyon kub metr	46033,0	104,1	-
ondan əmtəlik	35115,9	105,9	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Mis konsentratı, ton	200,3	9,5	93,6
Gümüş, kq	3064,2	81,4	664,4
Qızıl, kq	2567,2	102,4	282,6
Mədənçıxarma sənayesinin digər məhsulları			
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	613,8	192,8	-
Gips və anhidrit, min ton	495,5	106,7	27,2

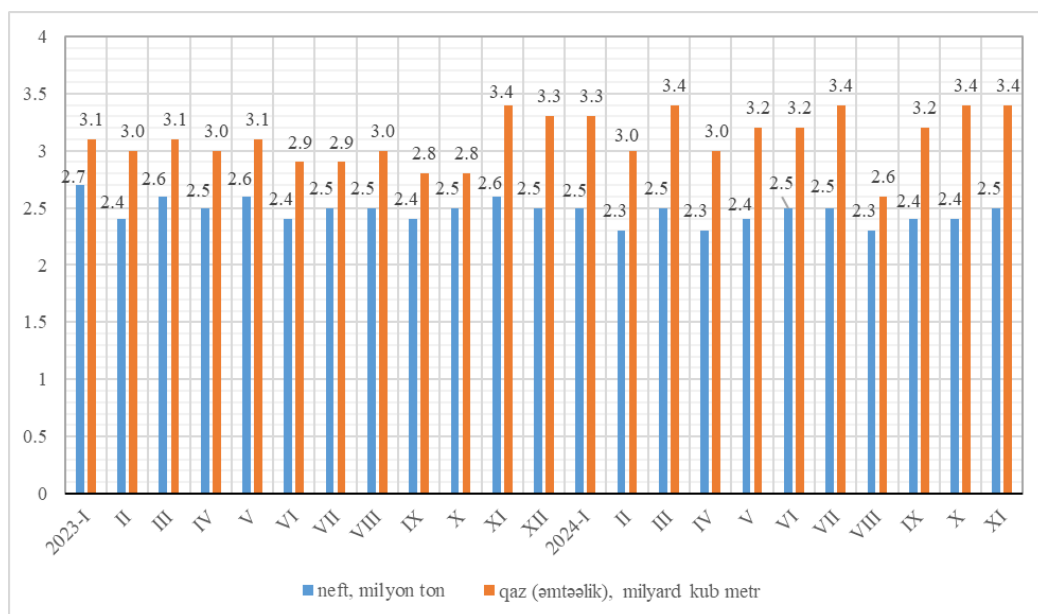
REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Tikinti qumu, min ton	1178,7	127,9	8,1
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı və çaxmaq daşı, min ton	3507,9	160,6	83,3
Bentonit, min ton	224,3	188,0	126,8
Duz, ton	82433,6	123,1	81,7

Qrafik 2

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

REAL SEKTOR

Emal sənayesi

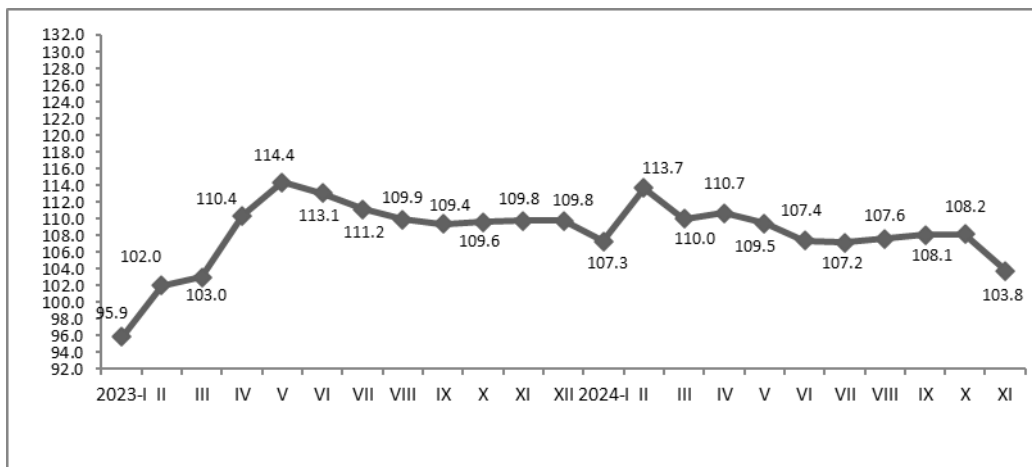
Emal sənayesində 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında 17385,4 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 7

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2023-cü il		
Yanvar	95,9	98,6
Yanvar-fevral	102,0	106,6
Yanvar-mart	103,0	104,4
Yanvar-aprel	110,4	106,2
Yanvar-may	114,4	108,3
Yanvar-iyun	113,1	107,7
Yanvar-iyul	111,2	108,7
Yanvar-avqust	109,9	108,2
Yanvar-sentyabr	109,4	108,3
Yanvar-oktyabr	109,6	109,7
Yanvar-noyabr	109,8	110,6
Yanvar-dekabr	109,8	111,2
2024-cü il		
Yanvar	107,3	117,7
Yanvar-fevral	113,7	118,1
Yanvar-mart	110,0	112,9
Yanvar-aprel	110,7	114,0
Yanvar-may	109,5	111,0
Yanvar-iyun	107,4	110,9
Yanvar-iyul	107,2	110,8
Yanvar-avqust	107,6	110,4
Yanvar-sentyabr	108,1	111,4
Yanvar-oktyabr	108,2	111,6
Yanvar-noyabr	103,8	109,6

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 8

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Emal sənayesi –cəmi	17385,4	103,8
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	4287,2	109,3
içki istehsalı	730,8	116,2
tütün məmulatlarının istehsalı	751,1	108,0
toxuculuq sənayesi	289,8	93,6
geyim istehsalı	129,5	128,6
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	39,0	107,6
mebeldən başqa ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	23,6	123,3
kağız və karton istehsalı	203,5	107,1
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	121,5	74,6
neft məhsullarının istehsalı	4390,5	94,3
kimya sənayesi	1458,5	106,0

REAL SEKTOR

...ardı

Fəaliyyət növlərinin adı	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	19,2	2,0 d.
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	475,6	117,7
tikinti materiallarının istehsalı	1290,5	115,6
metallurgiya sənayesi	856,3	121,7
hazır metal məmulatlarının istehsalı	369,9	135,7
kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	46,9	107,1
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	207,7	129,6
maşın və avadanlıqların istehsalı	481,7	53,9
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	232,7	156,6
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	11,4	47,1
mebellərin istehsalı	335,4	140,5
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	81,0	101,3
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	552,1	96,3

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə içki istehsalında 16,2 faiz, qida məhsullarının istehsalında 9,3 faiz, tütün məmulatlarının istehsalında isə 8,0 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

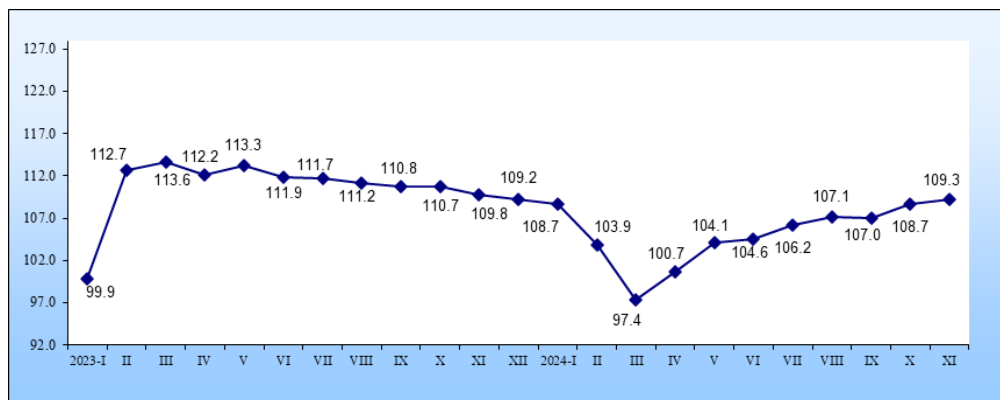
Bu sahələrin əsas məhsullarından viski, brendi istehsalı 2,9 dəfə, tütün istehsalı 2,8 dəfə, alkoqolsuz içkilərin istehsalı 9,7 faiz, duru bitki yağlarının istehsalı isə 7,3 faiz artmışdır.

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
2023-cü il			
Yanvar	99,9	124,1	95,8
Yanvar-fevral	112,7	117,9	134,7
Yanvar-mart	113,6	125,1	106,6
Yanvar-aprel	112,2	118,1	109,8
Yanvar-may	113,3	127,4	108,4
Yanvar-iyun	111,9	126,5	107,0
Yanvar-iyul	111,7	126,0	110,0
Yanvar-avqust	111,2	126,7	106,0
Yanvar-sentyabr	110,8	125,7	104,6
Yanvar-oktyabr	110,7	127,2	103,8
Yanvar-noyabr	109,8	127,5	109,6
Yanvar-dekabr	109,2	123,0	112,8
2024-cü il			
Yanvar	108,7	106,3	128,3
Yanvar-fevral	103,9	128,9	99,4
Yanvra-mart	97,4	124,5	115,6
Yanvar-aprel	100,7	127,5	119,2
Yanvar-may	104,1	116,0	118,4
Yanvar-iyun	104,6	114,9	118,0
Yanvar-iyul	106,2	115,8	111,2
Yanvar-avqust	107,1	116,5	111,2
Yanvar-sentyabr	107,0	119,9	112,9
Yanvar-oktyabr	108,7	118,1	114,3
Yanvar-noyabr	109,3	116,2	108,0

Qrafik 4

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 10

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Kolbasa məmulatları, ton	27946,2	108,3	56,6
Meyvə şirələri, min dkl	3909,0	92,4	634,6
Meyvə-tərəvəz konservləri, ton	163523,7	95,8	25072,8
Duru bitki yağları, ton	38717,4	107,3	3634,8
Marqarin, ton	45151,1	108,3	3747,7
Qaymaq, xama, ton	9053,2	109,9	0,1
Kərə yağı, ton	26890,6	109,1	0,9
Pendir və kəsmik, ton	50419,0	102,8	58,9
Unlu qənnadı məmulatlar, ton	66332,9	101,2	1240,0
Makaron məmulatları, ton	6219,8	130,0	-
Şəkər, qənd, min ton	284,1	93,9	4,5
Şəkərli qənnadı məmulatları, ton	9014,5	85,0	186,2

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Çay, ton	11528,3	108,9	93,7
Qida duzu, min ton	80,9	123,9	2,1
İçki məhsulları			
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	45394,2	109,7	510,2
Şirinləşdirilməmiş sular, min dkl	28084,2	127,8	938,1
Viski, brendi, min dkl	763,1	2,9 d.	181,2
Üzüm şərabı, min dkl	1111,3	98,3	665,6
Araq, min dkl	1497,8	127,4	157,5
Pivə, min dkl	4950,5	99,6	217,3
Tütün məmulatları			
Siqaret və siqarlar, milyon ədəd	14581,5	102,4	1208,3
Tütün, ton	4115,2	2,8 d.	768,2

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 458,3 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə geyim istehsalında 28,6 faiz, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalında 7,6 faiz artım, toxuculuq sənayesində isə 6,4 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 11

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2023-cü il			
Yanvar	117,5	125,4	2,9 d.
Yanvar-fevral	125,6	117,3	3,7 d.
Yanvar-mart	128,0	98,9	108,2

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
Yanvar-aprel	140,5	76,8	103,5
Yanvar-may	149,9	71,6	99,6
Yanvar-iyun	148,7	67,1	83,5
Yanvar-iyul	143,0	76,6	80,9
Yanvar-avqust	123,5	86,4	93,3
Yanvar-sentyabr	119,4	83,4	93,4
Yanvar-oktyabr	111,4	87,7	91,2
Yanvar-noyabr	112,7	86,7	88,6
Yanvar-dekabr	108,8	84,8	98,0
<u>2024-cü il</u>			
Yanvar	118,0	127,5	2,1 d.
Yanvar-fevral	106,7	137,1	2,2 d.
Yanvar-mart	109,0	121,1	137,3
Yanvar-aprel	91,4	119,1	125,2
Yanvar-may	88,9	121,3	112,0
Yanvar-iyun	86,1	108,1	104,4
Yanvar-iyul	90,2	103,8	124,5
Yanvar-avqust	89,7	99,6	92,0
Yanvar-sentyabr	92,4	99,9	98,4
Yanvar-oktyabr	95,2	103,9	100,2
Yanvar-noyabr	93,6	128,6	107,6

Cədvəl 12

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq mahlıcı, ton	57443,6	86,5	22457,9
Pambıq ipliği, ton	16061,2	99,5	3353,4

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Pambıq parçalar, min kv.m	27654,1	107,1	488,0
Pambıq yataq ağları, min ədəd	34,4	98,9	7,1
Xalça və xalça məmulatları, min kv.m	3,1	96,9	5,5
Geyim istehsalı			
Üst geyim, min ədəd	803,6	149,6	40,7
İstehsalat və peşə komplektləri, min ədəd	2748,4	137,8	10,7
Alt geyim, min ədəd	1590,7	2,0 d.	8,2
Sair geyim, min ədəd	4737,3	76,8	1522,9
Corab məmulatları, min cüt	3576,3	99,9	19,6
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Emal edilmiş dəri, min kv.m	56,1	106,2	140,0
Ayaqqabı, min cüt	915,2	134,5	40,4

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 4390,5 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,7 faiz azalmışdır. Neft məhsullarından mazut istehsalı 4,8 dəfə, sürtkü yağları istehsalı 17,8 faiz, ağ neft istehsalı 1,6 faiz artmış, avtomobil benzini istehsalı 9,4 faiz, neft bitumu istehsalı 7,7 faiz, neft koksu istehsalı isə 18,1 faiz azalmışdır.

**Neft məhsullarının istehsalı sahəsində
istehsal edilmiş əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	1210,8	90,6	5,0
Ağ neft, min ton	554,8	101,6	10,9
Qazoyllar (dizel yanacağı), min ton	1967,0	93,0	56,3
Mazut, min ton	27,4	4,8 d.	1,4
Sürtkü yağları, min ton	63,4	117,8	6,7
Maye qazlar, min ton	166,3	76,4	-
Neft koksu; neft bitumu və neft məhsullarının digər qrupları, min ton	970,1	93,7	22,5
ondan:			
neft bitumu, min ton	237,7	92,3	4,4
neft koksu, min ton	173,8	81,9	17,0

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 1953,3 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əczaçılıq məhsullarının istehsalı 2,0 dəfə, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 17,7 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı isə 6,0 faiz artmışdır.

Kimya sənayesi məhsullarından karbamid istehsalı 48,2 faiz, azot istehsalı 13,3 faiz, metanol istehsalı 5,1 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarından polietilendən başqa, digər plastmas kisələr və çantalar istehsalı 3,0 dəfə, məsaməli plastik kütlədən sair plastinlər, lövhələr istehsalı 40,6 faiz, plastmas butulkalar, flakonlar və oxşar məmulatlar istehsalı 23,1 faiz, polietilendən kisə və çantalar istehsalı isə 16,5 faiz artmışdır.

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
<u>2023-cü il</u>			
Yanvar	81,9	54,5	97,4
Yanvar-fevral	82,8	159,4	123,9
Yanvar-mart	88,8	168,8	116,9
Yanvar-aprel	100,9	95,6	112,2
Yanvar-may	108,9	83,6	116,5
Yanvar-iyun	103,1	72,7	116,0
Yanvar-iyul	103,6	86,1	119,5
Yanvar-avqust	106,0	102,8	120,9
Yanvar-sentyabr	108,0	102,9	117,6
Yanvar-oktyabr	108,1	104,6	119,8
Yanvar-noyabr	108,3	101,1	120,4
Yanvar-dekabr	106,9	90,9	118,5
<u>2024-cü il</u>			
Yanvar	98,6	2,8 d.	141,0
Yanvar-fevral	114,7	151,0	128,4
Yanvar-mart	116,7	100,9	126,2
Yanvar-aprel	108,6	106,4	130,5
Yanvar-may	105,1	129,6	125,7
Yanvar-iyun	107,8	153,5	126,7
Yanvar-iyul	108,2	169,1	125,3
Yanvar-avqust	108,7	169,4	123,8
Yanvar-sentyabr	109,6	147,4	123,0
Yanvar-oktyabr	110,3	168,4	120,4
Yanvar-noyabr	106,0	2,0 d.	117,7

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 15

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Təsirsiz qazlar, min kub metr	39931,2	94,3	256,4
ondan:			
azot, min kub metr	22179,2	113,3	69,0
Lak-boya məmulatları, ton	38259,9	106,8	333,6
Qeyri-üzvi kimyəvi maddələr, ton	30530,0	133,0	7590,0
ondan:			
yod, ton	192,9	100,2	19,5
Üzvi kimyəvi maddələr, min ton	829,8	94,0	16,5
ondan:			
etilen, min ton	126,1	83,2	-

REAL SEKTOR

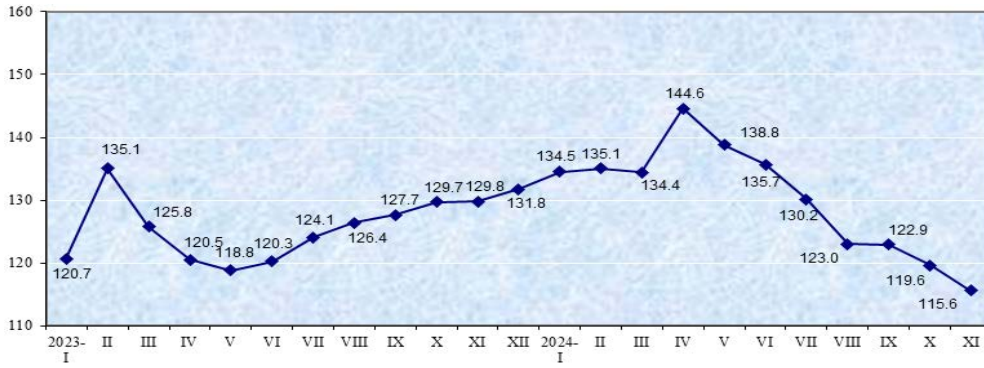
...ardı

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
propen (propilen), min ton	119,6	85,4	0,7
metanol (metil spirti), min ton	468,2	105,1	12,7
Etil spirti, min dkl	74,5	155,5	18,9
Gübrə və azot birləşmələri, min ton	592,0	148,2	70,7
ondan:			
karbamid, min ton	592,0	148,2	70,7
İlkin formada plastik kütlə, min ton	244,7	83,9	13,3
ondan:			
polietilen, min ton	120,5	81,7	7,0
Yapışqan və yapışdırıcı maddələr, min ton	121,2	107,8	7,6
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Dərmanlar, min manat	8717,1	107,7	907,3
Tibbi maskalar, milyon ədəd	3,6	144,0	6,4
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Plastmas çubuqlar, millər və profillər, ton	7270,2	95,4	-
Sərt plastmasdan borular, borucuqlar, qolçaqlar və şlanqlar, ton	33581,5	106,6	1938,6
Polietilendən kisə və çantalar, ton	16772,1	116,5	136,5
Plastmas butulkalar, flakonlar və oxşar məmulatlar, min ədəd	164127,7	123,1	13802,5
Polietilendən başqa, digər plastmas kisələr və çantalar, ton	3892,2	3,0 d.	227,0
Döşəmə, divar və tavan üçün plastik kütlədən rulon və ya plitka şəklində örtük, min kv. metr	258,0	109,3	-
Digər plastmasdan tikinti məmulatları, ton	1931,3	83,3	528,4
Məsaməli plastik kütlədən sair plastinlər, lövhələr, ton	2927,7	140,6	50,6

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsalın ümumi dəyəri 1290,5 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 15,6 faiz artmışdır. Dövr ərzində sementdən, betondan kərpiclər və oxşar məmulatların istehsalı 51,3 faiz, beton istehsalı 29,5 faiz, betondan yığma tikinti konstruksiyalarının istehsalı 28,8 faiz, sement istehsalı 9,3 faiz artmış, asfalt istehsalı isə 13,5 faiz azalmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 16

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Tikinti şüşəsi, min kv. Metr	9034,7	113,8	1069,8
Tikinti kərpicləri, min kub metr	555,4	104,0	3,2
Sement klinkerləri, min ton	4072,8	116,0	306,2
Sement, min ton	3736,0	109,3	99,9
Əhəng, min ton	27,0	63,7	5,5
Gips məmulatları, min ton	110,4	97,7	8,5

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
ondan:			
tikinti gipsi, min ton	90,2	118,5	1,8
Sementdən, betondan kərpiclər və oxşar məmulatlar, min ton	143,7	151,3	17,7
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub metr	35,8	128,8	-
Beton, min ton	4606,9	129,5	-
Asfalt, min ton	90,7	86,5	-

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında 1226,2 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində 35,7 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalında isə 21,7 faiz artım müşahidə olunmuşdur. 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında metallurgiya sənayesi üzrə mis məftilin istehsalı 5,1 dəfə, alüminium məmulatlarının istehsalı 49,1 faiz, armatur istehsalı 30,4 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsi üzrə izolyasiyası olmayan çoxnaqilli məftil, trosalar və oxşar məmulatların istehsalı 19,0 faiz, metaldan sair məmulatların istehsalı isə 13,3 faiz artmışdır.

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2023-cü il		
Yanvar	62,3	75,5
Yanvar-fevral	64,6	95,8
Yanvar-mart	55,8	98,7
Yanvar-aprel	58,6	93,8
Yanvar-may	62,1	109,7
Yanvar-iyun	66,3	121,5
Yanvar-iyul	68,9	119,1
Yanvar-avqust	69,3	117,0
Yanvar-sentyabr	71,1	113,7
Yanvar-oktyabr	74,6	123,0
Yanvar-noyabr	77,8	119,2
Yanvar-dekabr	81,1	130,1
2024-cü il		
Yanvar	148,7	118,3
Yanvar-fevral	175,9	97,6
Yanvar-mart	149,7	99,9
Yanvar-aprel	155,0	112,6
Yanvar-may	136,5	110,2
Yanvar-iyun	132,0	113,9
Yanvar-iyul	129,2	119,5
Yanvar-avqust	127,7	123,3
Yanvar-sentyabr	129,9	138,1
Yanvar-oktyabr	130,3	138,9
Yanvar-noyabr	121,7	135,7

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Polad tökmə, min ton	323,2	111,3	3,1
Armatür, min ton	396,2	130,4	21,7
Polad borular, min ton	96,1	34,7	3,8
Emal edilməmiş qurğuşun, alüminium, sink, nikel və s., min ton	19,8	61,5	3,9
Alüminium məmulatları, ton	57624,2	149,1	2954,3
Mis məftil, ton	484,8	5,1 d.	-
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Metaldan konstruksiyalar, ton	21188,9	98,9	11670,0
İzolyasiyası olmayan çoxnaqilli məftil, trosalar və oxşar məmulatlar, ton	8947,0	119,0	-
Metaldan sair məmulatlar, ton	20821,2	113,3	58,2

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında 254,6 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə elektrik avadanlıqlarının istehsalı 29,6 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı isə 7,1 faiz artmışdır. Dövr ərzində əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə noutbukların istehsalı 3,0 dəfə, güc transformatorlarının istehsalı 60,6 faiz, ölçmə cihazlarının istehsalı isə 47,3 faiz artmışdır.

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2023-cü il		
Yanvar	144,6	130,9
Yanvar-fevral	104,9	125,8
Yanvar-mart	135,7	108,7
Yanvar-aprel	2,6 d.	101,5
Yanvar-may	2,1 d.	102,4
Yanvar-iyun	188,9	106,4
Yanvar-iyul	2,0 d.	99,8
Yanvar-avqust	180,4	99,3
Yanvar-sentyabr	160,2	103,1
Yanvar-oktyabr	165,0	107,8
Yanvar-noyabr	174,3	110,3
Yanvar-dekabr	88,1	116,2
2024-cü il		
Yanvar	167,9	124,9
Yanvar-fevral	116,2	118,3
Yanvar-mart	107,9	116,8
Yanvar-aprel	131,3	117,7
Yanvar-may	137,5	122,2
Yanvar-iyun	174,4	118,5
Yanvar-iyul	173,6	133,9
Yanvar-avqust	172,2	139,9
Yanvar-sentyabr	142,9	134,1
Yanvar-oktyabr	104,3	129,6
Yanvar-noyabr	107,1	129,6

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı			
Noutbuklar, ədəd	1715	3,0 d.	-
Stolüstü kompüterlər, ədəd	2139	56,7	-
Ölçmə cihazları, min ədəd	454,6	127,6	-
Elektrik avadanlıqlarının istehsalı			
Güc transformatorları, ədəd	962	160,6	-
Elektrik tənzimləyici cihazlar, ədəd	4766	82,8	-
Digər elektrik naqilləri, ton	9850,2	111,4	835,6
Məişət soyuducuları və dondurucuları, ədəd	793	91,3	109

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında 725,8 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 56,6 faiz artmış, maşın və avadanlıqların istehsalı 46,1 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı isə 52,9 faiz azalmışdır. 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında 5225 ədəd və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2088 ədəd çox minik avtomobili istehsal olunmuşdur. Dövr ərzində əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə traktorların istehsalı 13,6 faiz azalmışdır.

REAL SEKTOR

Cədvəl 21

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
<u>2023-cü il</u>			
Yanvar	180,3	107,9	76,5
Yanvar-fevral	110,4	2,1 d.	77,0
Yanvar-mart	125,4	2,1 d.	99,6
Yanvar-aprel	123,5	169,2	72,7
Yanvar-may	109,0	132,9	69,4
Yanvar-iyun	110,9	134,9	81,2
Yanvar-iyul	120,0	138,7	83,0
Yanvar-avqust	114,9	152,1	82,3
Yanvar-sentyabr	121,1	131,2	78,9
Yanvar-oktyabr	130,2	133,9	83,8
Yanvar-noyabr	137,4	152,1	90,1
Yanvar-dekabr	177,7	148,1	95,9
<u>2024-cü il</u>			
Yanvar	100,0	154,1	33,5
Yanvar-fevral	84,8	130,7	49,6
Yanvar-mart	80,5	99,6	54,9
Yanvar-aprel	83,2	122,5	72,7
Yanvar-may	80,5	131,3	81,6
Yanvar-iyun	72,5	148,0	52,0
Yanvar-iyul	71,3	149,9	54,8
Yanvar-avqust	70,4	136,7	47,4
Yanvar-sentyabr	59,9	153,4	47,2
Yanvar-oktyabr	56,8	158,4	47,2
Yanvar-noyabr	53,9	156,6	47,1

Maşın və avadanlıqların, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2024-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Maşın və avadanlıqların istehsalı			
Nasoslar, ədəd	5782	108,5	692
ondan:			
ştanqlı quyu nasoslari, ədəd	5675	113,0	643
Kran, qapaq və klapanlar, ton	161,3	67,7	81,5
ondan:			
fontan armaturu, ton	32,4	37,7	-
Traktorlar, ədəd	535	86,4	11
Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı			
Minik avtomobilləri, ədəd	5225	166,6	207
Yük avtomobilləri, ədəd	576	99,5	23

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorları

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında 2789,7 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmişdir.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 570,9 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 23

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	2789,7	99,1
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	570,9	107,5

Cədvəl 24

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı		
Elektrik enerjisi, mln. kVt.s	24360,2*	97,7
ondan əmtəəlik	23550,7	97,8
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	20261,3	90,5
ondan: tullantıların yandırılmasından alınan elektrik enerjisi	182,8	105,8
su elektrik stansiyalarının istehsalı	2720,2	171,3
külək elektrik stansiyalarının istehsalı	49,0	92,5
günəş elektrik stansiyalarının istehsalı	520,2	8,4 d.
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı		
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, mln. kub metr	530,0	105,1

*) əsas fəaliyyəti elektrik enerjisinin istehsalı olmayan müəssisələr nəzərə alınmadan

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş investisiyalar

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 15910,3 milyon manat və ya 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,8 faiz az investisiya yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yönəldilmiş investisiyaların həcmi 9,0 faiz, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilmiş investisiyaların həcmi isə 1,1 faiz azalmışdır. Ümumi sərmayənin 8138,8 milyon manatı və ya 51,2 faizi məhsul istehsalı sahələrinin, 5617,8 milyon manatı (35,3 faizi) xidmət sahələrinin, 2153,7 milyon manatı (13,5 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşmüşdür.

Ümumi sərmayənin 56,7 faizi dövlət, 43,3 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Sərmayə qoyuluşunun 71,9 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş investisiyanın dəyəri ümumi sərmayənin 82,1 faizini təşkil etmişdir.

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında əsas kapitala yönəldilmiş ümumi investisiyanın 38,4 faizi sənaye, 24,9 faizi tikinti, 23,8 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,2 faizi informasiya və rabitə, 1,8 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,6 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,4 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 1,3 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə, 0,8 faizi təhsil, 0,7 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, hər biri 0,5 faiz olmaqla, inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 0,4 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi, 0,2 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət sahələrinə sərf edilmişdir.

İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala yönəldilmiş investisiyaların dəyəri

İqtisadiyyatın sahələri	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	15910,3	96,2	100,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	217,0	40,5	1,4
Sənaye	6113,2	94,9	38,4
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	4262,9	81,8	26,8
Emal sənayesi	1072,2	164,6	6,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	619,2	138,2	3,9
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	158,9	121,7	1,0
Tikinti	3962,4	117,1	24,9
ondan mənzil tikintisi	2153,7	2,6 d.	13,5
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	106,4	84,8	0,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	3786,7	78,3	23,8
o cümlədən:			
nəqliyyat	3783,0	78,3	23,8
poçt və kuryer fəaliyyəti	3,7	74,6	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	292,2	3,9 d.	1,8
İnformasiya və rabitə	509,4	154,7	3,2
ondan rabitə	481,0	149,8	3,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	251,8	127,9	1,6
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	3,0	196,5	0,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	83,1	3,7 d.	0,5
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	83,2	130,8	0,5
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	208,6	70,7	1,3

REAL SEKTOR

İqtisadiyyatın sahələri	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	...ardı Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Təhsil	119,6	84,7	0,8
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	74,5	114,1	0,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	34,1	6,4 d.	0,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	65,1	2,8 d.	0,4

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında neft-qaz sektoruna 5067,2 milyon manatlıq investisiya yönəldilmişdir. Qeyri neft-qaz sektorunun inkişafına sərf edilmiş 10843,1 milyon manatlıq investisiyanın 1046,0 milyon manatı (ümumi sərmayənin 6,6 faizi) qeyri neft-qaz sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında Bakı şəhərində Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi hospital kompleksi, “Crescent Mall” ticarət mərkəzi, “Zəngilan” tankeri, “LANDAU School” Təhsil Kompleksi, “The Grand” apart hoteli, Böyükşor-Pirşağı yeni avtomobil yolu, Mərkəzi Parkın üçüncü hissəsi, Zəfər parkı, Gəncə şəhərində Gəncə İdman Sarayı, Abşeron rayonunda Palçıq Vulkanları Turizm Kompleksi, Cəbrayıl rayonunda “Xudafərin” və “Qız Qalası” hidroqovşaqları, Mehdi Mehdizadə adına tam orta məktəbi, yaşayış kompleksi, Füzuli rayonunda Kurmanqazı adına Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzi, Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunda tunel, Laçın rayonunda “Zabux” və “Qarıqışlaq” Kiçik Su Elektrik stansiyaları, Lənkəran rayonunda Lənkəran regional “Asan xidmət” mərkəzi, Qəbələ rayonunda 110/35/10 kV-luq “Hacıalılı” elektrik yarımstansiyası, Regional Təlim Mərkəzi, Qəbələ Rayon Mərkəzi Xəstəxanası, Böyük Pirəli-Kiçik Pirəli-Xırxatala-Cığatelli-Həmzəli avtomobil yolu, Şuşa rayonunda yaşayış kompleksi, Şuşa sutəmizləyici qurğular kompleksi, Zəngilan rayonunda “Ağalı” hoteli, “Zəngilan” və “Şayıflı” Su Elektrik stansiyaları, Zəngilan məscidi, Rəqəmsal

REAL SEKTOR

İdarəetmə Mərkəzi, “Sarıqışlaq” Su Elektrik Stansiyası və s. mühüm əhəmiyyətli obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyanın 2736,4 milyon manatı (96,2 faizi) Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığı, ABŞ, Türkiyə, İsveçrə, Yaponiya, Rusiya, Norveç, İran, Hindistan, BƏƏ, Fransa, Qırğızıstan və Macarıstan sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

Cədvəl 26

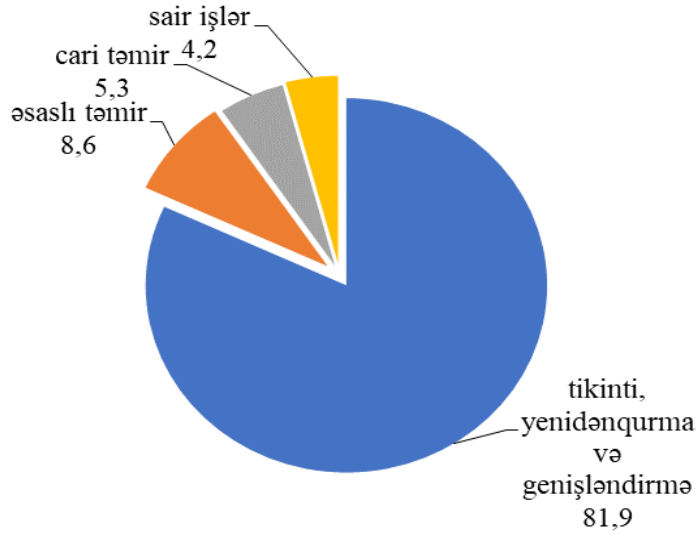
2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar (bütün maliyyə mənbələri hesabına)

	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar, milyon manat	15910,3	96,2
ondan: tikinti-quraşdırma işlərinə	11434,8	98,5
ümumi yekundan: məhsul istehsalı sahələrinə	8138,8	85,3
xidmət sahələrinə	5617,8	90,9
yaşayış evlərinin tikintisinə	2153,7	2,6 d.
ümumi yekundan: neft-qaz sektoruna	5067,2	91,0
qeyri neft-qaz sektoruna	10843,1	98,9
ondan: qeyri neft-qaz emal sənayesi	254,9	102,6
ümumi yekundan: xarici mənbələrdən yönəldilmiş investisiyalar	2843,8	79,8
o cümlədən: neft-qaz sektoru	2427,2	81,4
qeyri neft-qaz sektoru	416,6	71,4
daxili mənbələrdən yönəldilmiş investisiyalar	13066,5	100,7
o cümlədən: neft-qaz sektoru	2640,0	102,0
qeyri neft-qaz sektoru	10426,5	100,4

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında tikinti müəssisələri tərəfindən (fərdi sahibkarlar nəzərə alınmaqla) yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 81,9 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 8,6 faizini əsaslı təmir, 5,3 faizini cari təmir, 4,2 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 88,7 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 7

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

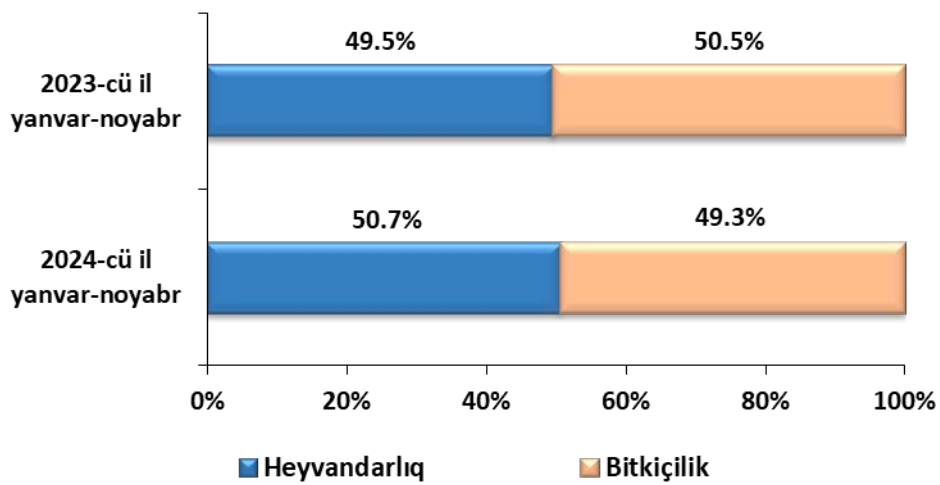

Kənd təsərrüfatı

2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 12216,4 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 6192,8 milyon manatı heyvandarlıq, 6023,6 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 8

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

REAL SEKTOR

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 1,0 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları üzrə 1,4 faiz, bitkiçilik məhsulları üzrə isə 0,6 faiz artmışdır.

Cədvəl 27

Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən	
		heyvandarlıq məhsulları	bitkiçilik məhsulları
<u>2023-cü il</u>			
Yanvar	103,3	103,4	102,0
Yanvar-fevral	103,3	103,4	101,9
Yanvar-mart	103,4	103,5	101,3
Yanvar-aprel	103,5	103,5	103,2
Yanvar-may	105,2	103,5	110,9
Yanvar-iyun	103,4	103,7	103,0
Yanvar-iyul	103,3	103,4	103,2
Yanvar-avqust	103,3	103,4	103,2
Yanvar-sentyabr	103,0	103,5	102,5
Yanvar-oktyabr	103,0	103,3	102,7
Yanvar-noyabr	103,1	103,3	102,8
Yanvar-dekabr	103,0	103,2	102,7
<u>2024-cü il</u>			
Yanvar	101,2	101,2	100,8
Yanvar-fevral	99,9	99,7	103,8
Yanvar-mart	101,1	101,0	102,9
Yanvar-aprel	101,6	101,5	102,7
Yanvar-may	103,1	101,7	107,4
Yanvar-iyun	100,3	102,1	98,6
Yanvar-iyul	100,8	101,5	100,2
Yanvar-avqust	100,8	101,3	100,3
Yanvar-sentyabr	100,8	101,4	100,3
Yanvar-oktyabr	101,0	101,5	100,5
Yanvar-noyabr	101,0	101,4	100,6

REAL SEKTOR

Bitkiçilik. Kənd təsərrüfatı məhsullarının yığımı başa çatmaq üzrədir. Dekabr ayının 1-nə kimi qarğıdalı da daxil olmaqla tarlalardan 3245,9 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,7 faiz çox dənli və dənli paxlalı bitkilər, 1831,5 min ton (1,0 faiz çox) tərəvəz, 1309,3 min ton (4,8 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 920,2 min ton (7,6 faiz az) kartof, 490,4 min ton (11,9 faiz çox) bostan məhsulları, 243,0 min ton (7,5 faiz az) pambıq, 213,7 min ton (0,1 faiz çox) şəkər çuğunduru, 202,0 min ton (9,3 faiz az) üzüm, 31,1 min ton (6,3 faiz çox) günəbaxan, 5,9 min ton (12,8 faiz çox) tütün, 1,1 min ton (4,9 faiz az) yaşıl çay yarpağı yığılmışdır.

Cədvəl 28

Bütün təsərrüfat kateqoriyaları üzrə bitkiçilik məhsullarının yığımı

	2024-cü il yanvar-noyabr				2023-cü il yanvar-noyabr		
	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış sahə əkin sahəsinə %-lə	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsuldarlıq, sent/ha	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsuldarlıq, sent/ha
Dənli və dənli paxlalı bitkilər-cəmi	1 018,9	99,4	3 245,9	31,9	948,1	3 223,1	34,0
ondan:							
buğda	546,2	99,2	1 685,7	30,9	542,8	1 833,8	33,8
qarğıdalı dən üçün	29,2	99,9	270,8	92,8	28,6	273,0	95,4
Pambıq	95,0	92,4	243,0	25,6	93,4	262,6	28,1
Dən üçün günəbaxan	13,7	98,4	31,1	22,8	9,9	29,2	29,5
Şəkər çuğunduru	4,9	71,5	213,7	440,0	4,2	213,5	503,3
Tütün, ton	2,6	100,0	5 930,7	22,6	2,7	5 259,5	19,2
Kartof	46,7	100,0	920,2	196,8	49,4	995,9	201,4
Tərəvəz	62,5	100,0	1 831,5	292,9	61,2	1 812,8	296,1
Bostan bitkiləri	19,3	99,9	490,4	253,5	17,2	438,2	254,2
Meyvə və giləmeyvə	230,9^{x)}	-	1 309,3	-	226,6^{x)}	1 249,2	-
Üzüm	14,9^{x)}	-	202,0	-	15,8^{x)}	222,9	-
Yaşıl çay yarpağı, ton	0,9^{x)}	-	1 069,2	-	1,0^{x)}	1 123,8	-

x) əkin sahəsi

Təsərrüfatlarda 2025-ci ilin məhsulu üçün müvafiq işlər görülür. Təmiz herik şumu daxil olmaqla cari ilin payızlıq əkinləri üçün 933,9 min hektar sahədə şum qaldırılmışdır. Gələn ilin məhsulu üçün 663,5 min hektar sahədə dən üçün payızlıqlar səpilmişdir. Onun 364,1 min hektarını buğda, 299,3 min hektarını arpa və 0,1 min hektarını çovdar təşkil edir.

Heyvandarlıq. 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında quş əti də daxil olmaqla diri çəkiddə 543,6 min ton ət, 2080,4 min ton süd, 2097,7 milyon ədəd yumurta, 14,8 min ton yun, 239,4 ton barama istehsal olunmuş, 2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən ət istehsalı 1,0 faiz, süd istehsalı 0,9 faiz, yumurta istehsalı 4,8 faiz artmış, yun istehsalı 2,1 faiz, barama istehsalı 32,9 faiz azalmışdır.

REAL SEKTOR

Cədvəl 29

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton

	Ət (diri çəkiddə)	Süd	Yumurta, milyon ədəd	Yun
<u>2023-cü il</u>				
Yanvar	45,6	160,7	182,1	-
Yanvar-fevral	90,4	322,3	355,6	-
Yanvar-mart	138,3	501,4	543,5	-
Yanvar-aprel	187,3	697,6	726,5	2,1
Yanvar-may	226,9	909,5	918,6	11,7
Yanvar-iyun	285,4	1 122,9	1 107,4	14,0
Yanvar-iyul	327,0	1 305,8	1 305,1	14,4
Yanvar-avqust	375,4	1 482,0	1 481,2	14,8
Yanvar-sentyabr	424,5	1 682,9	1 662,7	15,1
Yanvar-oktyabr	485,4	1 864,5	1 832,5	15,1
Yanvar-noyabr	538,2	2 062,2	2 001,2	15,1
Yanvar-dekabr	647,7	2 284,0	2 188,2	15,1
<u>2024-cü il</u>				
Yanvar	46,3	160,7	188,3	-
Yanvar-fevral	89,1	324,5	367,8	-
Yanvar-mart	139,2	504,5	571,7	-
Yanvar-aprel	190,1	701,9	764,3	1,9
Yanvar-may	230,8	915,1	983,5	11,4
Yanvar-iyun	290,3	1 134,1	1 189,1	13,8
Yanvar-iyul	331,2	1 312,0	1 385,9	14,2
Yanvar-avqust	379,2	1 489,2	1 572,5	14,5
Yanvar-sentyabr	429,0	1 694,2	1 755,8	14,8
Yanvar-oktyabr	491,4	1 880,3	1 917,6	14,8
Yanvar-noyabr	543,6	2 080,4	2 097,7	14,8

Mal-qaranın sayı
(ayın 1-i vəziyyətinə, min başla)

	İribuynuzlu mal-qara	o cümlədən inək və camışlar	Qoyun və keçilər
2020			
Yanvar	2 646,6	1 278,2	8 189,2
Aprel	2 658,3	1 284,9	8 386,0
İyul	2 666,8	1 286,2	8 395,7
Oktyabr	2 665,0	1 286,7	8 308,6
2021			
Yanvar	2 650,7	1 280,5	8 089,7
Aprel	2 660,8	1 286,9	8 279,2
İyul	2 663,7	1 287,6	8 267,3
Oktyabr	2 666,6	1 289,2	8 197,3
2022			
Yanvar	2 648,8	1 288,0	7 899,7
Aprel	2 666,9	1 295,3	8 168,8
İyul	2 654,5	1 295,2	8 032,5
Oktyabr	2 646,6	1 295,4	7 928,4
2023			
Yanvar	2 618,1	1 288,8	7 751,7
Aprel	2 551,8	1 253,2	7 360,8
İyul	2 545,3	1 253,9	7 322,3
Oktyabr	2 533,2	1 251,5	7 223,2
2024			
Yanvar	2 507,7	1 235,1	7 060,6
Aprel	2 512,8	1 238,8	7 206,0
İyul	2 505,1	1 240,1	7 132,1
Oktyabr	2 489,3	1 235,3	7 005,7

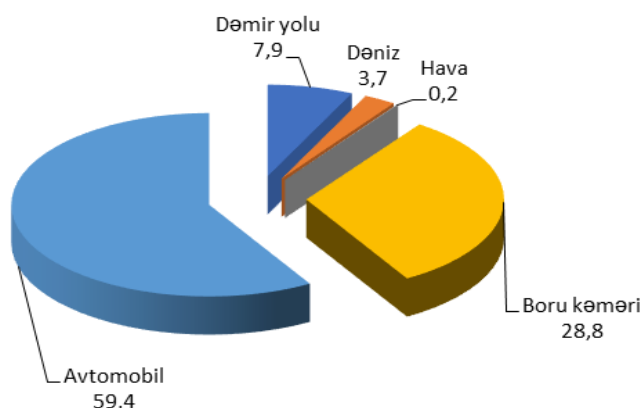
Nəqliyyat

2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları ərzində yük və sərnişin daşımaları əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 3,3 faiz və 8,0 faiz artmışdır.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 213,7 milyon ton yük daşınmışdır. Yüklərin 3,7 faizi dəniz, 7,9 faizi dəmir yolu, 0,2 faizi hava, 59,4 faizi avtomobil nəqliyyatı, 28,8 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır.

Qrafik 9

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə

Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 4,7 faiz artmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində bu sektorun xüsusi çəkisi 79,0 faiz təşkil etmişdir.

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında nəqliyyatçılar 1870,5 milyon sərnişinə xidmət göstərmişlər. Sərnişinlərin 88,2 faizi avtomobil nəqliyyatı, 11,2 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında 16,9 milyon ton yük, 7672,6 min sərnişin daşınmış, 2023-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yük daşınmasında 1,1 faiz, sərnişin daşınmasında isə 21,0 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 375 vaqon yüklənmiş, 437 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 17,4 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 4,2 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,7 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında daşınmış yüklərin həcmi 7932,5 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 4,6 faiz azalmışdır. Yüklərin 48,6 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

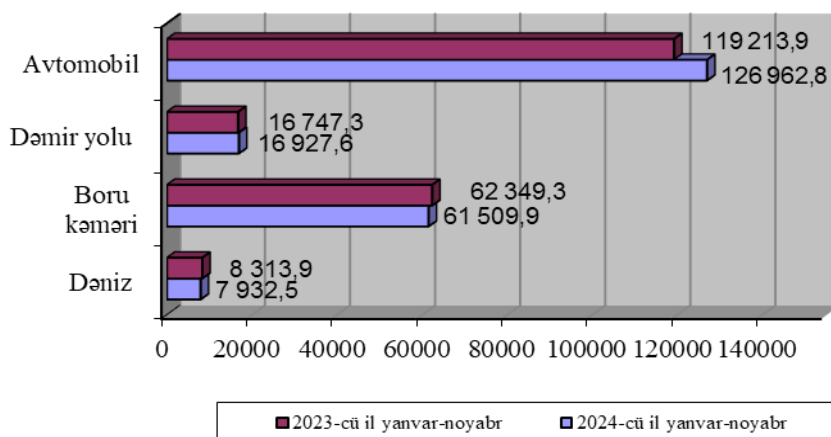
Dəniz limanları tərəfindən 12921,3 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 10377,0 min tonunu və ya 80,3 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2024-cü il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 591,3 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən 19,3 faiz artaraq 26,0 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 10

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 127,0 milyon ton yük, 1650,4 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 6,5 faiz və 8,2 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 95,2 faizi avtobus, 4,8 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yüklərin dövriyyəsi 13,2 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 9,5 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 5,3 faiz artaraq 208,6 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 3690,5 min və ya 38,6 faiz çox sərnişin daşınmış, daşımaların 99,9 faizi dövlət, 0,1 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 15,8 faiz artaraq 376,1 min ton olmuşdur.

Magistral neft kəmərləri ilə 35360,0 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqlətmənin 75,9 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-noyabr ayları ərzində bu kəmərlə vasitəsilə 26831,1 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə nəql edilmiş neftin 81,8 faizini və ya 21940,5 min tonunu Azərbaycanda hasil edilən neft, 18,2 faizini və ya 4890,6 min tonunu isə Türkmənistan və Qazaxıstandan daxil olan neft təşkil etmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 36319,3 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,8 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 57,2 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 20786,7 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında nəqliyyat dəhlizlərində daşınmış yüklərin həcmi 27455,9 min ton olmuşdur. Yüklərin 12612,9 min tonu və ya 45,9 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 8208,2 min tonu və ya 29,9 faizi avtomobil nəqliyyatı, 6634,8 min tonu və ya 24,2 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Dəhlizlər vasitəsilə daşınmış yüklərin 57,5 faizini və ya 15799,3 min tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında	2023-cü ilin müvafiq dövründə	2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	213 708,9	206 949,2	103,3
o cümlədən:			
Dəmir yolu	16 927,6	16 747,3	101,1
Dəniz	7 932,5	8 313,9	95,4
Hava	376,1	324,8	115,8
Boru kəməri	61 509,9	62 349,3	98,7
neft kəməri	35 360,0	36 403,2	97,1
qaz kəməri	26 149,9	25 946,1	100,8
Avtomobil	126 962,8	119 213,9	106,5

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında	2023-cü ilin müvafiq dövründə	2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	87 253,9	84 897,0	102,8
o cümlədən:			
Dəmir yolu	6 437,8	6 203,6	103,8
Dəniz	5 335,4	3 746,6	142,4
Hava	3 131,7	2 738,7	114,3
Boru kəməri	60 143,3	61 425,7	97,9
neft kəməri	48 253,0	49 726,0	97,0
qaz kəməri	11 890,3	11 699,7	101,6
Avtomobil	12 205,7	10 782,4	113,2

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2024-cü ilin yanvar- noyabr aylarında	2023-cü ilin müvafiq dövründə	2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	1 870 478,9	1 731 961,3	108,0
o cümlədən:			
Dəmir yolu	7 672,6	6 342,3	121,0
Dəniz	26,0	21,8	119,3
Hava	3 690,5	2 662,5	138,6
Metro	208 641,2	198 202,3	105,3
Avtomobil	1 650 448,6	1 524 732,4	108,2
avtobus	1 571 048,2	1 441 328,6	109,0
taksi	79 400,4	83 403,8	95,2

**Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi,
milyon sərnişin-km**

	2024-cü ilin yanvar- noyabr aylarında	2023-cü ilin müvafiq dövründə	2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	35 378,4	30 594,3	115,6
o cümlədən:			
Dəmir yolu	342,3	291,6	117,4
Dəniz	12,0	10,2	117,6
Hava	7 228,7	4 821,0	149,9
Metro	2 462,6	2 339,4	105,3
Avtomobil	25 332,8	23 132,1	109,5
avtobus	23 845,6	21 579,7	110,5
taksi	1 487,2	1 552,4	95,8

İnformasiya və rabitə

Bu sahədə fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə göstərilmiş xidmətlərin dəyəri real ifadədə 12,5 faiz artaraq 3188,7 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 71,9 faizi əhali tərəfindən istehlak olunmuşdur.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 35,3 faizi və ya 1125,9 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 67,4 milyard manat olmaqla 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 4,8 faiz artmış, onun 80,0 faizini pərakəndə ticarət dövriyyəsi, 16,9 faizini əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərin dəyəri, 3,1 faizini isə ictimai iaşə dövriyyəsi təşkil etmişdir.

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 2023-cü ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə 4,7 faiz artaraq 64,7 milyard manata bərabər olmuş, onun 46,7 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 35

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları, milyon manat	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	67 355,9	104,8
<i>o cümlədən:</i>		
dövlət mülkiyyəti üzrə	2 700,4	107,2
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	64 655,5	104,7
<i>ondan:</i>		
fərdi sahibkarlar üzrə	30 183,9	102,1

Hesabat dövründə bir istehlakçı orta hesabla ayda 600,2 manat və ya 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 34,1 manat çox vəsait xərcləmişdir.

Əmtəə bazarı

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlakçılara 53867,7 milyon manatlıq, o cümlədən 29534,8 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 24332,9 milyon manatlıq qeyri-ərzaq malları satılmışdır. 2023-cü ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə pərakəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə 3,8 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 2,0 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 6,1 faiz artmışdır.

Cədvəl 36

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	2023		2024	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	4 298,0	102,9	4 493,8	103,4
Fevral	3 918,7	102,7	4 061,2	103,2
Mart	4 791,8	103,3	4 919,2	102,8
I rüb	13 008,5	103,0	13 474,2	103,1
Aprəl	3 399,4	102,2	3 495,7	103,5
May	4 361,6	103,0	4 495,3	103,4
İyun	5 543,1	104,0	5 786,0	103,8
II rüb	13 304,1	102,8	13 777,0	104,0
Yanvar-iyun	26 312,6	103,0	27 251,2	103,4
İyul	4 771,9	103,7	5 012,6	103,1
Avqust	4 638,7	103,9	4 933,1	103,8
Sentyabr	5 164,9	105,0	5 503,5	104,0
III rüb	14 575,5	104,2	15 449,2	103,5
Yanvar-sentyabr	40 888,1	103,3	42 700,4	103,6
Oktyabr	5 285,1	105,0	5 642,6	104,3
Noyabr	5 105,3	106,1	5 524,7	104,7
Dekabr	7 719,2	107,6		
IV rüb	18 109,6	106,4		
Yanvar-dekabr	58 997,7	103,7		

REAL SEKTOR

Hesabat dövründə əhalinin bir nəfərinə düşən orta aylıq pərakəndə ticarət dövriyyəsi 480,0 manat və ya 2023-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 20,8 manat çox olmuşdur. Ticarət şəbəkəsində bir ölkə sakini orta hesabla ayda 263,2 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 216,8 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır.

Cədvəl 37

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostrukturunu

	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları, milyon manat	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	53 867,7	100,0	103,8
o cümlədən: ərzaq məhsulları	27 250,0	50,6	102,2
içkilər və tütün məmulatları	2 284,8	4,2	98,9
qeyri-ərzaq malları	24 332,9	45,2	106,1

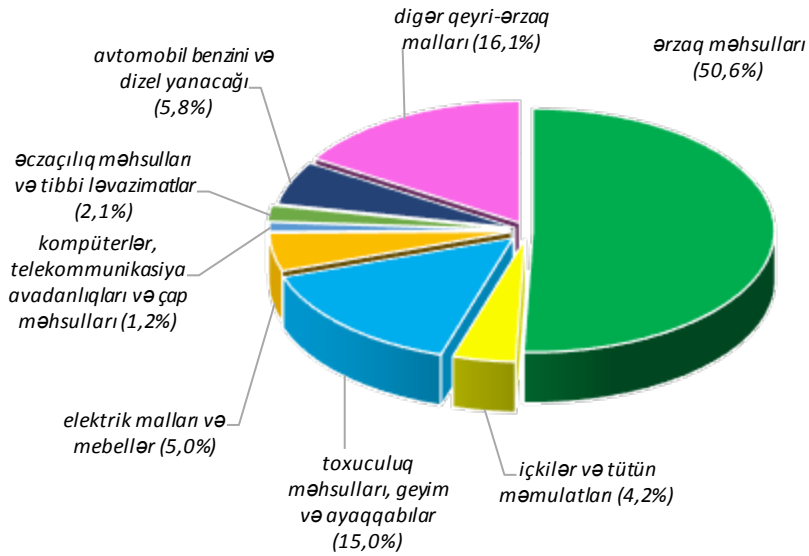
2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkəsində xərclədiyi vəsaitin 54,8 faizi ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, 15,0 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 5,8 faizi avtomobil benzini və dizel yanacağına, 5,0 faizi elektrik malları və mebellərin, 2,1 faizi əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatların, 1,2 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 16,1 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunmuşdur.

**Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin mal qrupları üzrə
strukturu**

	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları, milyon manat	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	53 867,7	103,8
o cümlədən:		
ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	29 534,8	102,0
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	8 071,5	105,4
elektrik malları və mebellər	2 671,5	106,2
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	631,4	120,9
əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatlar	1 144,6	99,3
avtomobil benzini və dizel yanacağı	3 120,4	106,9
digər qeyri-ərzaq malları	8 693,5	106,3

Qrafik 11

**2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin mal qrupları üzrə
strukturu**

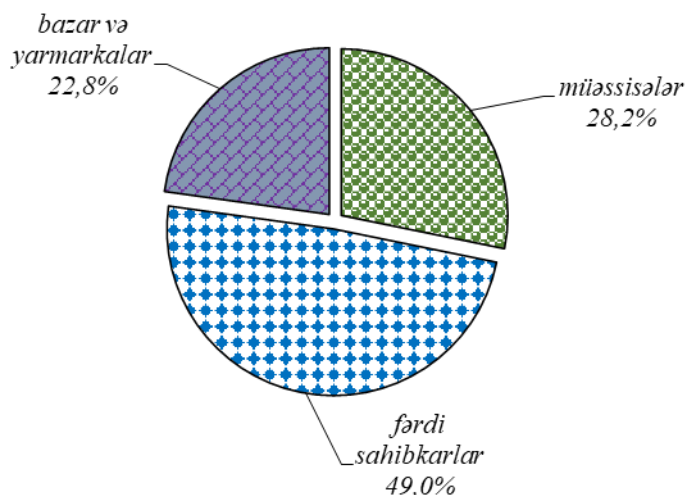

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə		Qeyri-ərzaq malları üzrə	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2023				
Yanvar	2 399,8	102,2	1 898,2	103,6
Fevral	2 219,3	102,1	1 699,4	103,3
Mart	2 811,2	102,1	1 980,6	105,1
I rüb	7 430,3	102,1	5 578,2	104,1
Aprel	2 028,4	101,5	1 371,0	103,2
May	2 497,3	101,7	1 864,3	104,7
İyun	2 886,9	103,2	2 656,2	104,8
II rüb	7 412,6	102,0	5 891,5	104,3
Yanvar - iyun	14 842,9	102,1	11 469,7	104,2
İyul	2 684,4	102,3	2 087,5	105,4
Avqust	2 646,6	102,7	1 992,1	105,5
Sentyabr	2 777,9	102,7	2 387,0	107,8
III rüb	8 108,9	102,5	6 466,6	106,3
Yanvar - sentyabr	22 951,8	102,0	17 936,3	104,8
Oktyabr	2 882,1	104,1	2 403,0	106,0
Noyabr	2 839,1	105,3	2 266,2	107,1
Dekabr	4 340,4	107,0	3 378,8	108,4
IV rüb	10 061,6	105,5	8 048,0	107,2
Yanvar - dekabr	33 013,4	102,5	25 984,3	105,2
2024				
Yanvar	2 467,3	102,1	2 026,5	105,0
Fevral	2 259,1	102,1	1 802,1	104,6
Mart	2 817,2	101,3	2 102,0	105,0
I rüb	7 543,6	101,8	5 930,6	104,9
Aprel	2 031,0	102,0	1 464,7	105,9
May	2 504,2	101,7	1 991,1	105,7
İyun	2 957,6	102,2	2 828,4	105,4
II rüb	7 492,8	102,1	6 284,2	105,7
Yanvar - iyun	15 036,4	101,9	12 214,8	105,2
İyul	2 765,4	101,0	2 247,2	105,9
Avqust	2 770,3	101,6	2 162,8	106,6
Sentyabr	2 896,5	101,3	2 607,0	107,2
III rüb	8 432,2	101,4	7 017,0	106,6
Yanvar - sentyabr	23 468,6	101,8	19 231,8	105,7
Oktyabr	3 004,2	101,6	2 638,4	107,5
Noyabr	3 062,0	103,3	2 462,7	106,3

Qrafik 12

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu

Cədvəl 40

Əmtəə bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları, milyon manat	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	53 867,7	103,8
o cümlədən: müəssisələr üzrə	15 216,4	109,7
fərdi sahibkarlar üzrə	26 369,7	101,0
bazar və yarmarkalar üzrə	12 281,6	103,1

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən pərakəndə ticarət şəbəkəsində satılmış malların dəyəri 2023-cü ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə 3,8 faiz artaraq 53,7 milyard manata bərabər olmuş, onun 49,1 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin 0,21 faizi informasiya sistemlərindən (internet, ekstranet və s.) istifadə edilməklə malların alqı-satqısı üzrə həyata keçirilən fəaliyyət sayəsində formalaşmışdır. 2023-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə elektron pərakəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə 5,1 faiz artaraq 114,2 milyon manat təşkil etmişdir.

İctimai iaşə xidmətləri

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında ictimai iaşə dövriyyəsi 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 12,3 faiz artaraq 2093,7 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 41

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında, min manat	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Cəmi	2 093 686,1	112,3
o cümlədən: dövlət	19 219,9	109,7
qeyri-dövlət	2 074 466,2	112,3
ondan: fiziki şəxslər	1 013 113,3	110,8

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 51,2 faizi hüquqi şəxslərin, 48,8 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərin payına düşür. Hüquqi şəxslər üzrə dövriyyə 2023-cü ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə 13,8 faiz artaraq 1061,4 milyon manat olmuşdur.

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2023-cü il		2024-cü il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	130 563,3	122,1	146 854,0	109,7
Fevral	124 930,1	121,9	148 044,0	116,0
Mart	159 272,8	122,0	157 185,1	96,8
I rüb	414 766,2	121,9	452 083,1	106,7
Aprel	154 468,9	130,9	162 398,0	103,8
May	174 062,0	131,6	187 329,4	106,2
İyun	195 536,8	116,0	228 171,1	114,5
II rüb	524 067,7	124,9	577 898,5	108,6
Yanvar-iyun	938 833,9	123,5	1 029 981,6	107,8
İyul	189 749,7	118,1	214 618,8	110,5
Avqust	186 101,4	119,1	212 186,8	110,9
Sentyabr	169 597,8	117,4	211 503,9	121,0
III rüb	545 448,9	118,3	638 309,5	113,8
Yanvar-sentyabr	1 484 282,8	121,2	1 668 291,1	110,0
Oktyabr	166 773,9	107,4	208 723,1	120,7
Noyabr	168 461,5	100,3	216 671,9	123,3
Dekabr	221 998,7	104,1		
IV rüb	557 234,1	103,8		
İllik	2 041 516,9	115,2		

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin dəyəri 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 8,5 faiz artaraq 11394,5 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 8593,4 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərini 75,4 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 43

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında, milyon manat	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	11 394,5	108,5
o cümlədən:		
dövlət	2 533,9	107,8
qeyri-dövlət	8 860,6	108,7
ondan:		
fiziki şəxslər	2 801,1	110,6

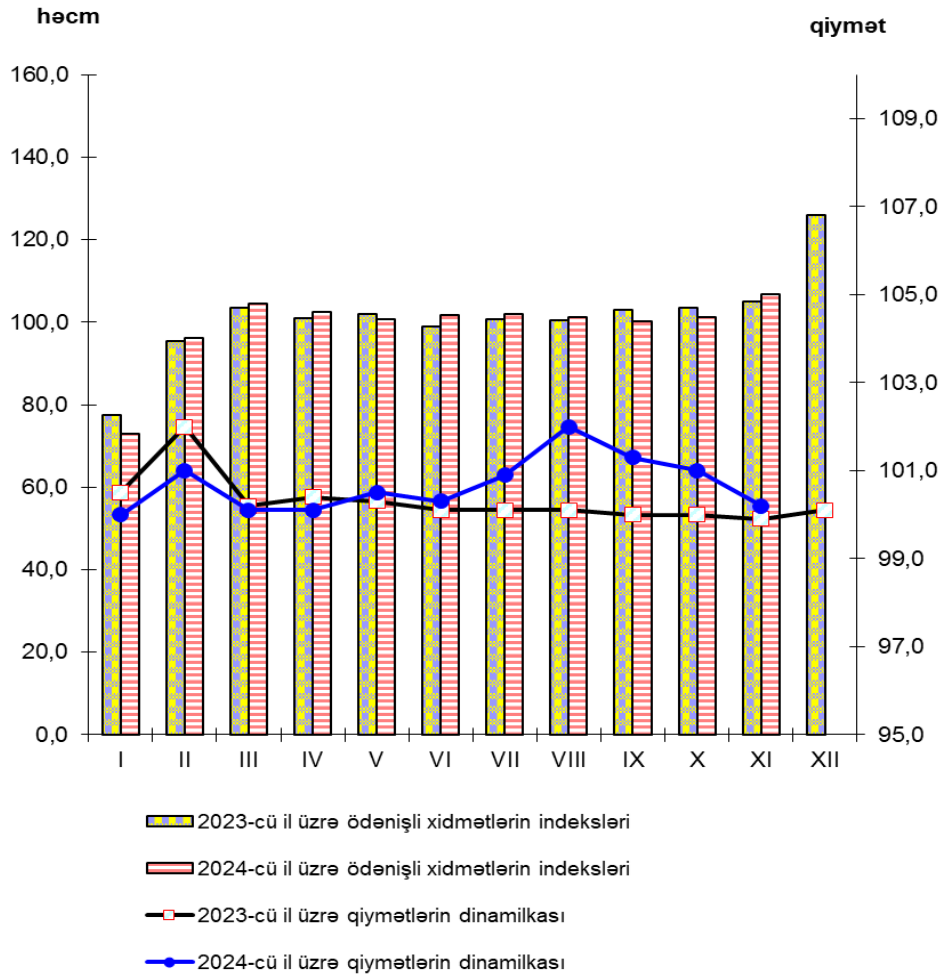
Cari ilin yanvar-noyabr aylarında hər bir ölkə sakini orta hesabla 1116,9 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 120,5 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2023-cü il			
Yanvar	108,5	110,2	103,4
Yanvar-fevral	111,1	112,3	107,4
Yanvar-mart	111,6	113,0	107,5
Yanvar-aprel	111,9	113,4	107,4
Yanvar-may	113,8	114,9	110,5
Yanvar-iyun	115,1	115,3	114,4
Yanvar-iyul	115,2	114,5	117,1
Yanvar-avqust	115,2	114,4	117,8
Yanvar-sentyabr	115,3	114,5	117,9
Yanvar-oktyabr	115,3	114,7	117,1
Yanvar-noyabr	114,6	114,1	116,0
Yanvar-dekabr	114,0	113,9	114,2
2024-cü il			
Yanvar	104,9	103,3	109,9
Yanvar-fevral	105,3	104,8	106,9
Yanvar-mart	105,8	105,3	107,3
Yanvar-aprel	106,3	106,5	105,8
Yanvar-may	106,3	106,9	104,7
Yanvar-iyun	106,9	107,2	106,1
Yanvar-iyul	107,4	107,4	107,2
Yanvar-avqust	108,0	107,7	109,0
Yanvar-sentyabr	108,3	107,6	110,3
Yanvar-oktyabr	108,3	107,6	110,4
Yanvar-noyabr	108,5	107,9	110,6

Qrafik 13

**Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri**
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

	2023-cü il		2024-cü il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	873,8	108,5	946,1	104,9
Fevral	851,1	114,0	919,1	105,6
Mart	883,2	112,6	962,2	106,6
I rüb	2 608,1	111,6	2 827,4	105,8
Aprəl	895,9	112,8	986,4	108,0
May	916,6	121,6	998,9	106,6
İyun	907,5	122,0	1020,0	109,8
II rüb	2 720,0	118,7	3 005,3	108,1
Yanvar-iyun	5 328,1	115,1	5 832,7	106,9
İyul	914,5	115,7	1 050,0	110,1
Avqust	919,4	115,5	1 085,5	111,8
Sentyabr	945,9	115,8	1 100,6	110,1
III rüb	2 779,8	115,7	3 236,1	110,6
Yanvar-sentyabr	8 107,9	115,3	9 068,8	108,3
Oktyabr	979,2	115,6	1 123,6	108,5
Noyabr	1 028,4	110,5	1 202,1	110,3
Dekabr	1 296,1	111,2		
IV rüb	3 303,7	112,0		
İllik	11 411,6	114,0		

Qiymət indeksləri

Cədvəl 46

	2024-cü ilin noyabr ayı 2024-cü ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin noyabr ayı 2023-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	100,7	104,4	102,0
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	98,9	92,8	100,3
o cümlədən:			
neft-qaz sənayesi	98,6	89,6	99,2
qeyri neft-qaz sənayesi	100,5	104,9	102,4
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	102,5	108,7	104,5
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi	99,5	101,5	98,5
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	99,9	100,4	100,5
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,3	100,3
İdxal olunan məhsulların qiymət indeksi	101,8*	121,2**	117,9***
İxrac olunan məhsulların qiymət indeksi	100,8*	99,0**	95,6***
o cümlədən:			
qeyri neft-qaz məhsulları	102,4*	122,2**	113,9***

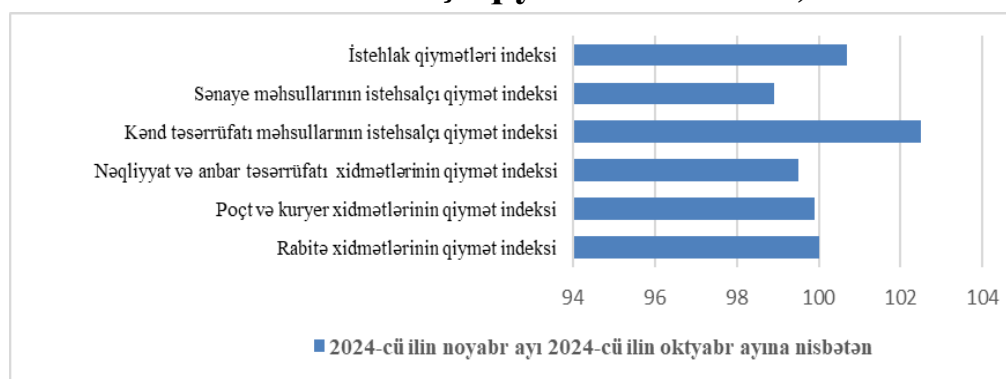
*2024-cü ilin oktyabr ayı 2024-cü ilin sentyabr ayına nisbətən

**2024-cü ilin oktyabr ayı 2023-cü ilin oktyabr ayına nisbətən

***2024-cü ilin yanvar-oktyabr ayları 2023-cü ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən

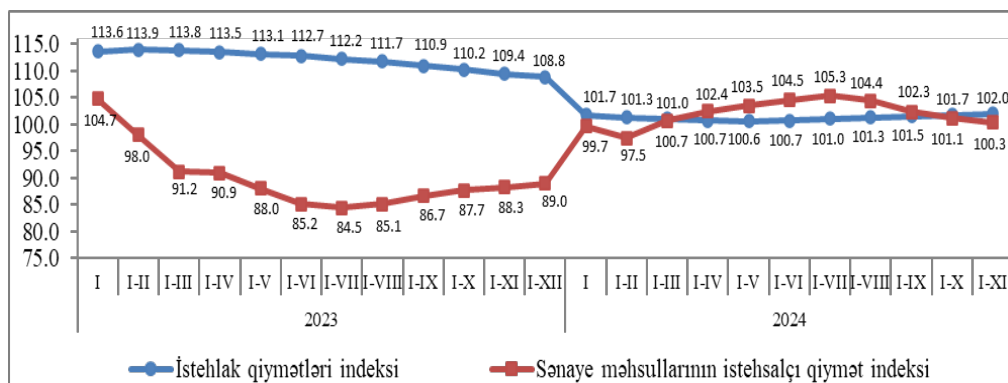
Qrafik 14

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

Qrafik 15

İstehlak qiymətləri indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

İstehlak qiymətləri indeksi

2024-cü ilin noyabr ayında istehlak qiymətləri indeksi oktyabr ayı ilə müqayisədə 100,7 faiz, 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 102,0 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 47

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2023-cü il						
Yanvar	101,0	113,6	113,6	101,2	117,5	117,5
Fevral	101,5	114,1	113,9	101,8	117,1	117,3
Mart	100,7	113,6	113,8	101,3	116,8	117,1
I rüb	103,2	-	113,8	104,4	-	117,1
Aprel	100,3	112,8	113,5	100,3	115,1	116,6
May	99,6	111,5	113,1	98,9	112,7	115,8
İyun	99,1	110,6	112,7	97,9	111,5	115,1
II rüb	100,7	-	111,6	100,2	-	113,1
İyul	99,3	109,4	112,2	98,5	109,7	114,3
Avqust	99,6	108,0	111,7	99,1	107,4	113,4
Sentyabr	100,3	105,1	110,9	100,6	104,5	112,4

REAL SEKTOR

...ardı...

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2023-cü il						
III rüb	98,5	-	107,5	96,3	-	107,2
Oktyabr	100,4	103,9	110,2	100,8	103,1	111,4
Noyabr	99,8	102,6	109,4	99,6	101,5	110,4
Dekabr	100,5	102,1	108,8	101,0	100,8	109,6
IV rüb	100,5	-	102,9	101,0	-	101,8
2024-cü il						
Yanvar	100,5	101,7	101,7	101,1	100,7	100,7
Fevral	100,6	100,8	101,3	100,7	99,7	100,2
Mart	100,2	100,4	101,0	100,4	98,9	99,7
I rüb	101,3	-	101,0	102,3	-	99,7
Aprel	99,9	100,0	100,7	99,6	98,2	99,3
May	99,9	100,3	100,6	99,3	98,6	99,2
İyun	99,9	101,1	100,7	99,6	100,2	99,4
II rüb	100,2	-	100,4	99,5	-	99,0
İyul	100,9	102,7	101,0	100,2	102,0	99,7
Avqust	100,4	103,5	101,3	100,0	103,0	100,1
Sentyabr	100,3	103,5	101,5	100,5	102,9	100,4
III rüb	101,2	-	103,2	99,8	-	102,6
Oktyabr	100,3	103,4	101,7	100,5	102,6	100,6
Noyabr	100,7	104,4	102,0	101,4	104,4	101,0

	Qeyri-qida məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2023-cü il						
Yanvar	101,1	112,2	112,2	100,5	109,7	109,7
Fevral	100,4	112,2	112,2	102,0	111,4	110,6
Mart	100,3	111,6	112,0	100,2	110,8	110,6
I rüb	102,2	-	112,0	102,3	-	110,6
Aprel	100,3	111,3	111,8	100,4	110,7	110,7
May	100,1	110,7	111,6	100,3	110,5	110,6
İyun	100,1	110,3	111,4	100,1	109,8	110,5
II rüb	100,8	-	110,8	101,3	-	110,3
İyul	100,0	108,8	111,0	100,1	109,6	110,4

REAL SEKTOR

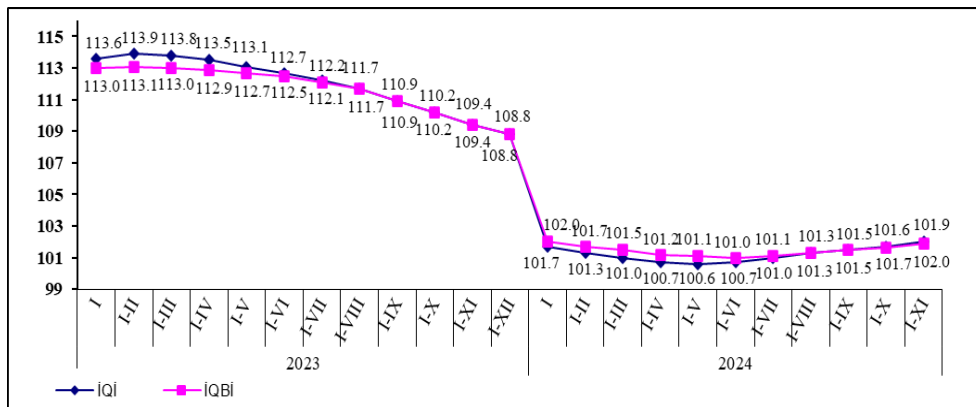
...sonu

	Qeyri-qida məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2023-cü il						
Avqust	100,0	108,3	110,6	100,1	108,9	110,2
Sentyabr	100,1	105,9	110,1	100,0	105,4	109,6
III rüb	100,2	-	107,6	100,3	-	107,9
Oktyabr	100,1	104,7	109,5	100,0	104,5	109,1
Noyabr	100,0	103,1	108,9	99,9	104,0	108,6
Dekabr	100,0	102,7	108,4	100,1	103,7	108,2
IV rüb	100,2	-	103,5	100,1	-	104,0
2024-cü il						
Yanvar	100,1	101,7	101,7	100,0	103,2	103,2
Fevral	100,1	101,4	101,6	101,0	102,3	102,7
Mart	100,0	101,1	101,4	100,1	102,2	102,5
I rüb	100,2	-	101,4	100,8	-	102,5
Aprel	100,1	100,9	101,3	100,1	102,0	102,4
May	100,2	101,0	101,2	100,5	102,2	102,4
İyun	100,1	101,0	101,2	100,3	102,4	102,4
II rüb	100,3	-	100,9	101,0	-	102,2
İyul	100,8	101,7	101,3	102,0	104,3	102,7
Avqust	100,1	101,8	101,3	101,3	105,6	103,0
Sentyabr	100,1	101,9	101,4	100,1	105,7	103,3
III rüb	101,1	-	101,8	103,2	-	105,2
Oktyabr	100,3	102,1	101,5	100,1	105,8	103,6
Noyabr	100,2	102,2	101,5	100,2	106,0	103,8

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2024-cü ilin noyabr ayında oktyabr ayı ilə müqayisədə 100,5 faiz, əvvəlki ilin noyabr ayı ilə müqayisədə 103,9 faiz, 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 101,9 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 16

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

2024-cü ilin noyabr ayında qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə istehlak qiymətləri indeksi oktyabr ayı ilə müqayisədə 101,4 faiz, 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 101,0 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 48

Qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2024-cü ilin noyabr ayı 2024-cü ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin noyabr ayı 2023-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2023-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Çörək, çörək məmulatları və yarmalar	100,1	99,9	97,1	108,7
Ət və ət məhsulları	100,3	105,9	103,0	113,5
Balıq və balıq məhsulları	99,9	101,4	100,4	106,6
Süd və süd məhsulları, yumurta	103,1	101,4	98,4	107,7
Kərə və bitki yağları	101,4	104,2	97,1	103,1
Meyvələr	99,9	109,9	109,9	108,6
Tərəvəzlər	106,7	106,6	96,3	117,9
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	100,3	101,5	100,5	109,3

REAL SEKTOR

...ardı

	2024-cü ilin noyabr ayı 2024-cü ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin noyabr ayı 2023-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2023-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Digər kateqoriyalara aid edilməyən qida məhsulları	100,3	103,0	101,8	111,9
Çay, qəhvə, kakao	100,8	101,6	100,5	113,1
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,3	104,8	103,9	108,3
Araq, brendi (konyak)	100,2	104,6	102,8	102,6
Tütün məmulatları	100,0	105,8	108,2	104,9

2024-cü ilin noyabr ayında qeyri-qida məhsulları üzrə istehlak qiymətləri indeksi oktyabr ayı ilə müqayisədə 100,2 faiz, 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 101,5 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 49

Qeyri-qida məhsullarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2024-cü ilin noyabr ayı 2024-cü ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin noyabr ayı 2023-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2023-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	100,0	104,1	102,8	110,2
Geyim	100,7	102,1	101,4	107,0
Ayaqqabı	100,4	102,2	101,8	107,2
İnşaat materialları	100,3	102,5	100,6	103,5
Mebel və ev əşyaları	100,6	102,1	102,3	110,1
Xalça və digər döşəmə örtükləri	100,2	103,2	102,4	109,4
Məişət cihazları	99,5	99,7	100,8	106,3
Kiçik elektrik cihazları	99,5	100,4	100,5	106,3
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,2	102,3	101,8	107,8

REAL SEKTOR

...ardı

	2024-cü ilin noyabr ayı 2024-cü ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin noyabr ayı 2023-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-cü ilin yanvar- noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2023-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (yuyucu vasitələr və s.)	99,4	100,3	100,4	110,9
Dərmanlar	100,0	100,0	100,0	116,6
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,3	101,0	100,8	105,9
Minik avtomobilləri	99,8	100,6	100,9	102,1
Velosipedlər	100,0	100,0	100,1	106,7
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,2	101,8	101,1	107,0
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	107,1	103,2	104,7
Telefon aparatları	99,6	94,4	94,2	100,6
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	100,7	98,9	98,5	100,9
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	99,6	98,3	98,9	101,8
Oyuncaqlar	100,4	103,7	102,5	109,2
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət vaxtı istifadə etmək üçün əşyalar	100,4	102,8	101,5	111,7
Kitablar	100,1	102,9	104,4	109,2
Qəzetlər və digər dövri nəşrlər	100,0	120,2	120,1	101,2
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	99,8	98,7	98,2	112,7
Şəxsi gigiyena əşyaları, saç qurutmaq üçün fenlər	100,5	101,3	102,4	108,9
Zərgərlik məmulatları	101,0	112,1	106,3	109,1
Sair şəxsi istifadə əşyaları	99,7	99,9	100,7	108,7

REAL SEKTOR

2024-cü ilin noyabr ayında əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlər üzrə istehlak qiymətləri indeksi oktyabr ayı ilə müqayisədə 100,2 faiz, 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 103,8 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 50

Əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərin istehlak qiymətləri indeksləri

	2024-cü ilin noyabr ayı 2024-cü ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin noyabr ayı 2023-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-cü ilin yanvar- noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2023-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2022-ci ilin yanvar- noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,6	103,8	103,2	111,2
Ayaqqabıların təmiri	100,2	106,0	103,4	111,6
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	100,5	106,7	106,3	114,0
Soyuq su təchizatı xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Zibilin daşınması xidməti	100,0	234,8	161,3	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Elektrik enerjisi təchizatı xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Təbii qaz təchizatı xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,6	105,1	103,6	107,9
Məişət cihazlarının təmiri	100,8	104,9	103,4	112,6
Ev və məişət xidmətləri	100,3	103,0	102,1	108,8
Tibbi xidmətlər	100,4	103,1	101,8	103,8
Stomatoloji xidmətlər	100,5	104,8	103,5	110,0

REAL SEKTOR

...ardı

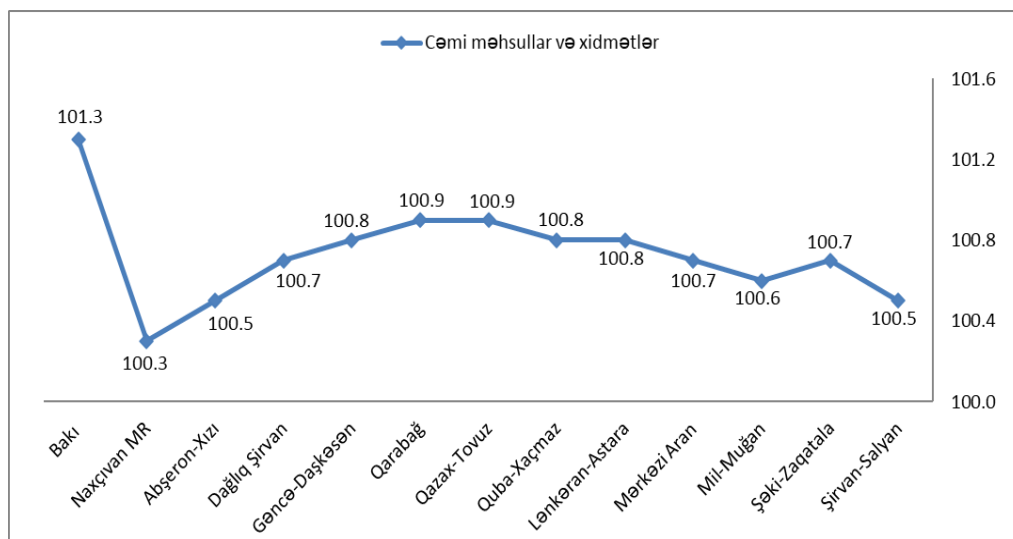
	2024-cü ilin noyabr ayı 2024-cü ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin noyabr ayı 2023-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-cü ilin yanvar- noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2023-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2022-ci ilin yanvar- noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Xəstəxana xidmətləri	100,0	101,5	102,4	103,7
Avtomobillərin təmiri	100,3	103,1	102,5	109,0
Dəmir yolu nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	102,3	101,2	101,8
Metro nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	125,0	114,0	130,3
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	116,1	109,1	116,8
Hava nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	92,0	115,2	90,5	114,6
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	127,5	116,3	102,2
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	98,3	93,4	99,1	110,8
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	103,0	101,6	101,1
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	100,5	104,3	102,5	112,5
Məhmanxana xidməti	100,1	102,1	101,3	107,2
Bərbərxana və kosmetoloji xidmətlər	101,6	106,0	103,8	110,6
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0	100,0

Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2024-cü ilin noyabr ayında istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

	Cəmi məhsullar və xidmətlər	Qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	Qeyri-qida məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	101,3	101,2	101,6	101,1
Naxçıvan Muxtar Respublikası	100,3	100,5	100,3	100,0
Abşeron-Xızı	100,5	101,8	99,3	100,1
Dağlıq Şirvan	100,7	101,3	100,2	100,2
Gəncə-Daşkəsən	100,8	101,9	100,3	99,7
Qarabağ	100,9	101,7	100,3	100,3
Qazax-Tovuz	100,9	101,5	100,2	100,5
Quba-Xaçmaz	100,8	101,7	100,2	100,1
Lənkəran-Astara	100,8	101,5	100,1	100,3
Mərkəzi Aran	100,7	101,4	100,1	100,4
Mil-Muğan	100,6	101,4	99,8	100,4
Şəki-Zaqatala	100,7	101,7	99,9	100,1
Şərqi Zəngəzur
Şirvan-Salyan	100,5	100,9	100,0	100,3

Qrafik 17

İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

REAL SEKTOR

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2024-cü ilin noyabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 98,9 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 98,6 faiz, emal sənayesi üzrə 100,3 faiz, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin noyabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə istehsalçı qiymət indeksi neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə 98,6 faiz, qeyri neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə isə 100,5 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 52

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2024-cü ilin noyabr ayı 2024-cü ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin noyabr ayı 2023-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	98,9	92,8	100,3
neft-qaz sənayesi	98,6	89,6	99,2
qeyri neft-qaz sənayesi	100,5	104,9	102,4
mədənçıxarma sənayesi	98,6	88,4	98,3
emal sənayesi	100,3	105,5	104,1
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,0	100,0
su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0	100,0

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2024-cü ilin noyabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 102,5 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 103,2 faiz, heyvandarlıq məhsulları üzrə 101,8 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin noyabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 100,8 faiz, balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 98,0 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 53

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2024-cü ilin noyabr ayı 2024-cü ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin noyabr ayı 2023-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları	102,5	108,7	104,5
bitkiçilik məhsulları	103,2	109,2	102,5
heyvandarlıq məhsulları	101,8	108,2	106,1
Meşə təsərrüfatı məhsulları	100,8	105,8	106,5
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	98,0	97,4	99,6

Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, kuryer, rabitə, proqram təminatının işlənməsi, bu sahədə məsləhətlər, bununla əlaqədar fəaliyyət və reklam xidmətlərinin qiymət indeksləri. 2024-cü ilin noyabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətləri üzrə qiymət indeksi 99,5 faiz, o cümlədən nəqliyyatda yükdaşıma xidmətləri üzrə 100,4 faiz, nəqliyyatda sərnişindaşıma xidmətləri üzrə 93,4 faiz, anbar təsərrüfatı və yardımçı nəqliyyat xidmətləri üzrə isə 100,6 faiz təşkil etmişdir.

2024-cü ilin noyabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə reklam xidmətlərinin istehsalçı qiymət indeksləri 99,6 faiz, poçt və kuryer xidmətlərinin istehsalçı qiymət indeksləri 99,9 faiz, rabitə, proqram təminatının işlənməsi, bu sahədə məsləhətlər və bununla əlaqədar fəaliyyət xidmətlərinin istehsalçı qiymət indeksləri isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

**Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, kuryer, rabitə,
proqram təminatının işlənməsi, bu sahədə məsləhətlər,
bununla əlaqədar fəaliyyət və reklam xidmətlərinin
qiymət indeksləri**

	2024-cü ilin noyabr ayı 2024-cü ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin noyabr ayı 2023-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi	99,5	101,5	98,5
yükdəşimə nəqliyyatı xidməti	100,4	99,6	97,7
sərnişindəşimə nəqliyyatı xidməti	93,4	110,7	95,6
yardımcı nəqliyyat xidməti	100,0	100,1	100,1
anbar təsərrüfatı xidməti	100,9	110,1	105,9
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	99,9	100,4	100,5
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,3	100,3
Proqram təminatının işlənməsi, bu sahədə məsləhətlər və bununla əlaqədar fəaliyyət xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,2	99,7
Reklam xidmətlərinin qiymət indeksi	99,6	103,4	102,4

İdxal olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2024-cü ilin oktyabr ayında idxal olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 101,8 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 121,2 faiz, 2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 117,9 faiz təşkil etmişdir.

2024-cü ilin noyabr ayında ölkəyə idxal edilmiş ərzaqlıq buğdanın 1 tonunun orta qiyməti 369,31 manat təşkil etmişdir.

İxrac olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2024-cü ilin oktyabr ayında ixrac olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 100,8 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 99,0 faiz, 2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 95,6 faiz təşkil etmişdir.

İxrac olunan qeyri neft-qaz məhsullarının qiymət indeksi 2024-cü ilin oktyabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə 102,4 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 122,2 faiz, 2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 113,9 faiz təşkil etmişdir.

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumatlara görə 2024-cü il noyabr ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 24,1 faiz artaraq, milli valyuta ekvivalentində 28779,2 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 24154,4 milyon manatı və ya 83,9 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

Kreditlərin 94,1 faizi banklar, 5,9 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

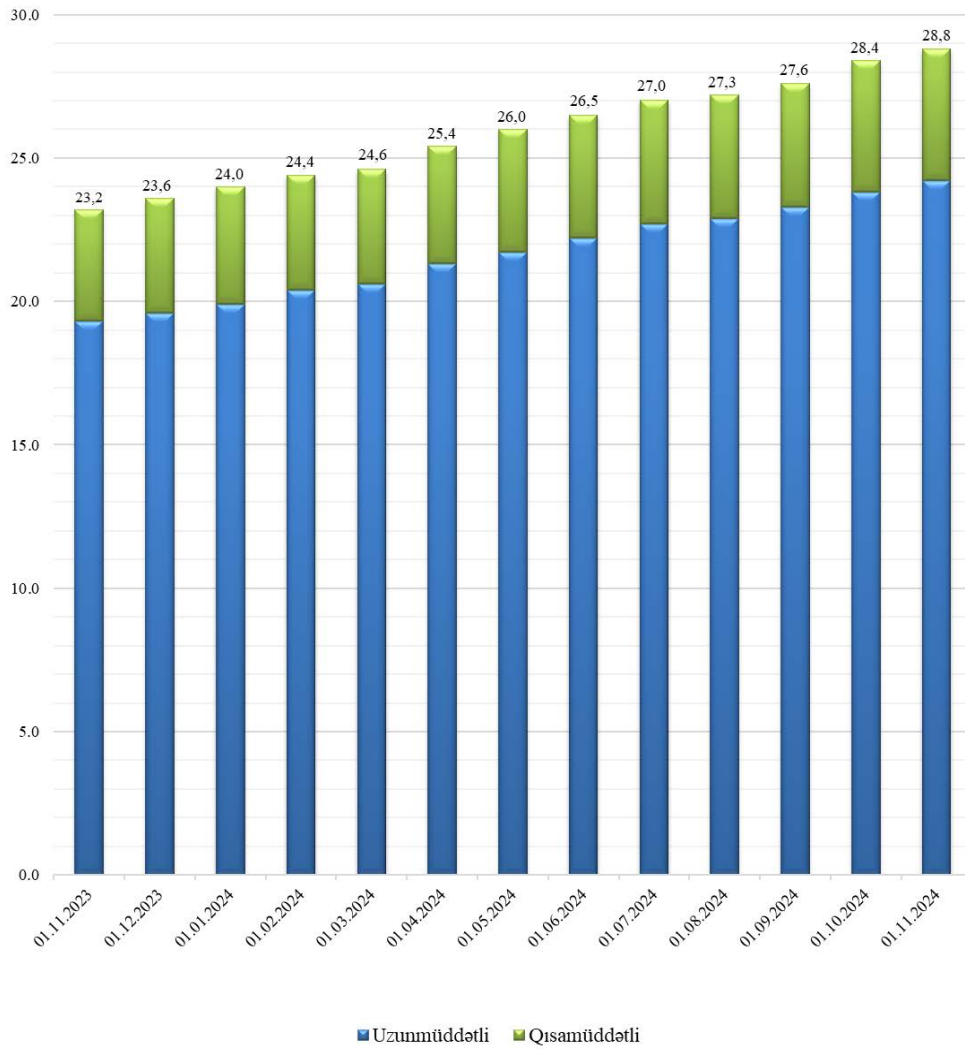
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği il ərzində 8,9 faiz artaraq 479,8 milyon manat olmuş və ümumi kredit portfelinin 1,7 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 55

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2024-cü il noyabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	28779,2	124,1
o cümlədən:		
qısamüddətli	4624,8	119,0
uzunmüddətli	24154,4	125,1
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	479,8	108,9
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	1,7	x

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu, milyard manat

Məşğulluq və işsizlik

2024-cü il dekabrın 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 5310,2 min nəfər olmuş, onlardan 5027,6 min nəfərini məşğul əhali təşkil etmişdir.

Cari il noyabrın 1-i vəziyyətinə muzzla çalışan işçilərin sayı 1773,3 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 881,7 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 891,6 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda 31,6 min nəfər, qeyri neft-qaz sektorunda isə 1741,7 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda muzzla çalışan işçilərin 22,8 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,5 faizi emal sənayesində, 6,8 faizi tikintidə, 3,2 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 1,9 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı, 1,8 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,6 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 18,6 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 18,4 faizi təhsil, 8,5 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,4 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,6 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 4,3 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,8 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,3 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 3,0 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 2,2 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,9 faizi informasiya və rabitə, 1,1 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar və 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi sahələrində çalışmışlar.

**2024-cü il noyabr ayının 1-i vəziyyətinə iqtisadi fəaliyyət
və mülkiyyət növləri üzrə muzzla çalışan işçilərin sayı
(min nəfər)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	1 773,3	881,7	891,6
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	57,5	22,2	35,3
Mədənçıxarma sənayesi	32,9	11,2	21,7
Emal sənayesi	132,6	17,5	115,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	28,3	27,8	0,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	33,9	30,5	3,4
Tikinti	120,7	24,7	96,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	329,9	3,2	326,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	75,4	42,3	33,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	57,6	1,6	56,0
İnformasiya və rabitə	34,2	14,4	19,8
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	39,0	7,2	31,8
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	19,5	5,5	14,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	67,7	31,8	35,9
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	81,4	52,8	28,6
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	113,1	107,8	5,3
Təhsil	325,9	308,6	17,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	150,3	120,6	29,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	53,7	47,8	5,9
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	19,7	4,2	15,5

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 148,2 saat təşkil etmişdir.

Cədvəl 57

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	151,9
Mədəncixarma sənayesi	147,5
Emal sənayesi	148,6
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	152,4
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	154,6
Tikinti	152,6
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	154,2
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	144,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	153,0
İnformasiya və rabitə	147,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	151,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	144,4
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	143,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	151,2
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	156,1
Təhsil	139,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	141,9
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	151,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	136,6

2024-cü il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə Dövlət Məşğulluq Agentliyinin yerli qurumlarında qeydiyyatda alınmış işsiz şəxslərin sayı 215,1 min nəfər olmuş, onların 47,5 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizlikdən sığorta ödənişinin orta aylıq məbləği 406,8 manat olmuşdur.

Dövlət büdcəsi

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 31542,3 milyon manat, xərcləri 28108,2 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında yaranmış 3434,1 milyon manatlıq profisit ümumi daxili məhsulun 3,3 faizinə bərabər olmuşdur.

Cədvəl 58

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	2024-cü ilin yanvar-oktyabr ayları, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Gəlirlər – cəmi	31542,3	100,0	30,48
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	1481,4	4,7	1,43
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	6525,3	20,7	6,31
Torpaq vergisi	33,2	0,1	0,03
Əmlak vergisi	261,8	0,8	0,25
Əlavə dəyər vergisi	7488,6	23,7	7,24
Sadələşdirilmiş vergi	342,4	1,1	0,33
Aksiz	1327,2	4,2	1,28
Yol vergisi	115,0	0,4	0,11
Mədən vergisi	133,4	0,4	0,13
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	1598,4	5,1	1,55
Digər daxilolmalar	12235,6	38,8	11,82

Daxilolmaların 23,7 faizi əlavə dəyər vergisi, 20,7 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 5,1 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 4,7 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 4,2 faizi aksizlər, 1,1 faizi sadələşdirilmiş vergi, 1,7 faizi vergilərin digər növləri, 38,8 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Dövlət büdcəsinin xərcləri

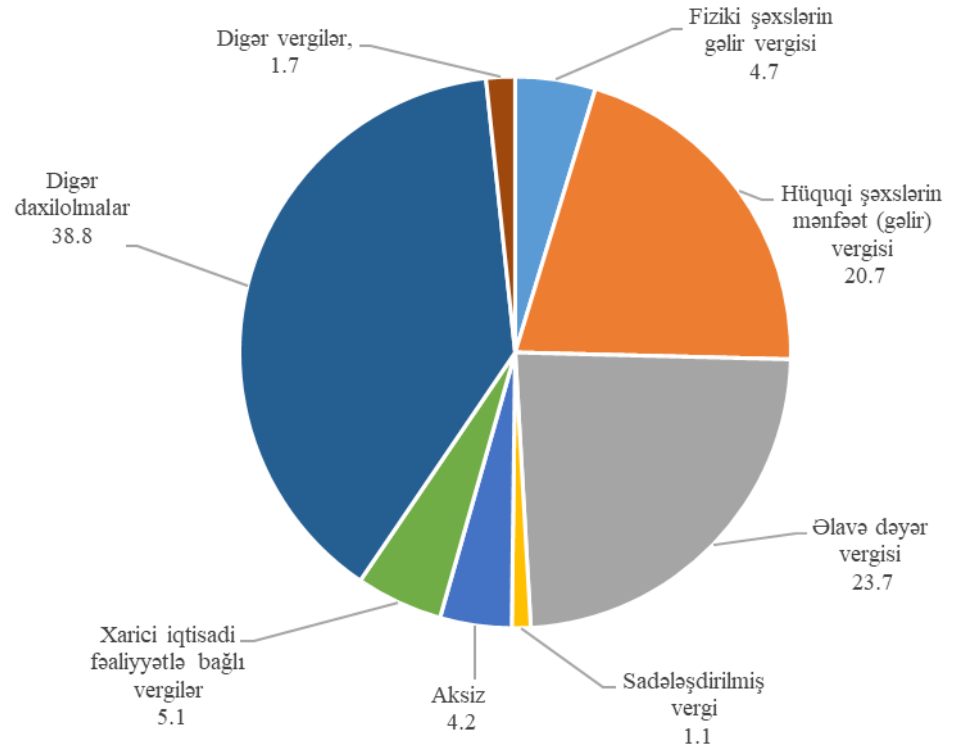
	2024-cü ilin yanvar-oktyabr ayları, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Xərclər – cəmi	28108,2	100,0	27,16
o cümlədən:			
Ümumi dövlət xidmətləri	3625,7	12,9	3,50
Müdafiə və milli təhlükəsizlik	4906,0	17,4	4,74
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq	2182,3	7,8	2,11
Təhsil	3255,9	11,6	3,15
Səhiyyə	1551,7	5,5	1,50
Sosial müdafiə və sosial təminat	3542,2	12,6	3,42
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət	368,4	1,3	0,36
Mənzil və kommunal təsərrüfatı	201,2	0,7	0,19
Kənd təsərrüfatı	706,5	2,5	0,68
Ətraf mühitin mühafizəsi	245,4	0,9	0,24
İqtisadi fəaliyyət	6460,6	23,0	6,24
Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər	1062,3	3,8	1,03

Büdcə vəsaitlərinin 17,4 faizi müdafiə və milli təhlükəsizlik tədbirlərinin, 23,0 faizi iqtisadi fəaliyyətin, 12,9 faizi ümumi dövlət xidmətlərinin, 11,6 faizi təhsilin, 12,6 faizi sosial müdafiə və sosial təminatın, 7,8 faizi məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq orqanlarının, 5,5 faizi səhiyyənin, 9,2 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

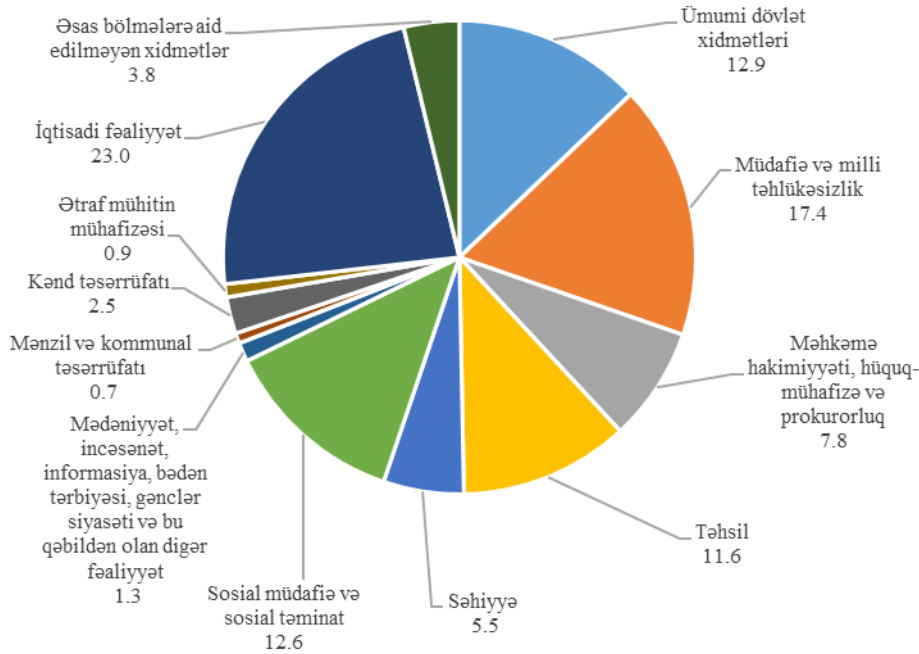
Dövlət büdcəsinin aylıq və rüblük icrası

	Dövlət büdcəsinin gəlirləri		Dövlət büdcəsinin xərcləri	
	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2023-cü il				
Yanvar	4006,5	145,9	1457,9	148,3
Fevral	1870,9	99,6	2202,5	129,4
Mart	2412,6	101,2	2906,6	98,7
I rüb	8290,0	118,3	6567,0	116,7
Aprel	3874,9	105,4	2362,8	93,1
May	1796,1	102,4	2212,6	97,0
İyun	1518,9	86,1	2920,9	117,5
II rüb	7189,9	99,9	7496,3	102,6
İyul	3286,7	88,9	3557,2	148,3
Avqust	1664,5	73,0	3029,2	107,5
Sentyabr	1645,3	74,2	2564,8	110,6
III rüb	6596,5	80,5	9151,2	121,5
Oktyabr	4336,4	93,7	3416,0	124,9
Noyabr	3228,8	165,7	2524,7	91,2
Dekabr	5594,8	3,3 d.	7302,8	120,0
IV rüb	13160,0	159,0	13243,5	114,2
2024-cü il				
Yanvar	3465,9	86,5	1723,6	118,2
Fevral	3045,0	162,8	3529,4	160,2
Mart	2723,2	112,9	3159,6	108,7
I rüb	9234,1	111,4	8412,6	128,1
Aprel	4025,3	103,9	2336,9	98,9
May	2746,4	152,9	2723,4	123,1
İyun	2837,0	186,8	2579,2	88,3
II rüb	9608,7	133,6	7639,5	101,9
İyul	3742,0	113,9	3406,3	95,8
Avqust	2638,6	158,5	2904,0	95,9
Sentyabr	2513,6	152,8	2811,8	109,6
III rüb	8894,2	134,8	9122,2	99,7
Oktyabr	3805,3	87,8	2933,9	85,9

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında büdcə xərclərinin strukturu, faizlə

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 34056,2 milyon manat, xərcləri 31038,1 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 3018,1 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 2,7 faizi qədər profisit yaranmışdır.

Xarici ticarət

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 172 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 120 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 162 ölkədən idxal olunmuşdur.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 38412,7 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 21776,3 milyon dollar, idxalın dəyəri 16636,4 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 5139,9 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

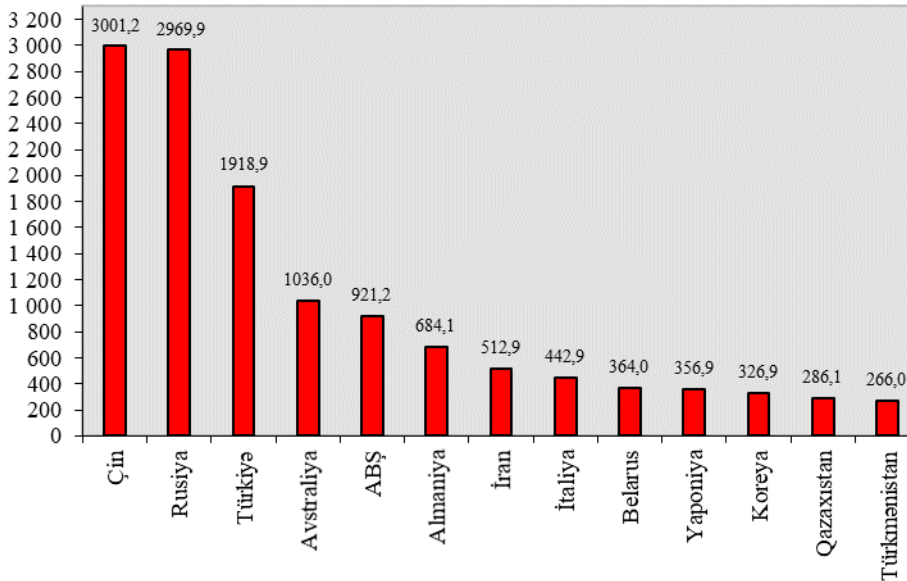
2023-cü ilin yanvar-oktyabr ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 100,0 faiz təşkil etmiş, real ifadədə isə 3,9 faiz, o cümlədən idxal 0,4 faiz, ixrac 5,9 faiz azalmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin 88,3 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Çin, Almaniya, ABŞ, Avstraliya, Çexiya, Hindistan, Xorvatiya, İsrail, Gürcüstan, Portuqaliya, Birləşmiş Krallıq, Bolqarıstan, İran, Yunanıstan, Rumıniya, Belarus, Qazaxıstan, İsveçrə, Ukrayna, Yaponiya və Türkmənistan ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəyə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 18,0 faizi Çinin, 17,9 faizi Rusiyanın, 11,5 faizi Türkiyənin, 6,2 faizi Avstraliyanın, 5,5 faizi ABŞ-ın, 4,1 faizi Almaniyanın, 3,1 faizi İranın, 2,7 faizi İtaliyanın, 2,2 faizi Belarusun, 2,1 faizi Yaponiyanın, 2,0 faizi Koreyanın, 1,7 faizi Qazaxıstanın, 1,6 faizi Türkmənistanın, hər biri 1,4 faiz olmaqla Ukrayna və İsveçrənin, 1,3 faizi Birləşmiş Krallığın, 1,2 faizi Fransanın, 1,1 faizi Hindistanın, hər biri 1,0 faiz olmaqla Özbəkistan və Kanadanın, 0,9 faizi Braziliyanın, 0,8 faizi İspaniyanın, 11,3 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

Qrafik 21

**2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında idxalda daha çox
paya malik olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri
(milyon ABŞ dolları)**

İdxalda maşınların, mexanizmlərin, elektrotexniki avadanlıq və aparatların, qiymətli və ya azqiymətli daşlar, qiymətli metallar, onlardan hazırlanan məmulatların, nəqliyyat vasitələrinin, mineral məhsulların, kimya sənayesi məhsullarının, azqiymətli metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, hazır ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, bitki mənşəli məhsulların, toxuculuq materialları və məmulatlarının, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

2023-cü ilin yanvar-oktyabr ayları ilə müqayisədə 2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında mühüm məhsul növlərindən bitki yağları idxalı 15,1 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 85,3 faiz, təzə meyvə – 25,8 faiz, unlu qənnadı məmulatları – 12,3 faiz, şokolad və şokolad məhsulları – 14,5 faiz, çay – 9,2 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 38,3 faiz, mal əti – 56,5 faiz, təzə tərəvəz – 59,7 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 25,1 faiz, yük avtomobilləri – 22,3 faiz, mebellər – 44,3 faiz, sintetik yuyucu vasitələr – 7,1 faiz, məişət

XARİCİ SEKTOR

kondisionerləri – 42,7 faiz, qara metallardan çubuqlar – 57,9 faiz, mineral gübrələr – 17,5 faiz, paltaryuyan maşınlar – 3,5 faiz, avtobuslar – 3,2 dəfə, polipropilen – 22,8 faiz, sement – 7,2 faiz artmış, xam şəkər idxalı isə 2,0 faiz, kartof – 21,7 faiz, siqaretlər – 71,7 faiz, minik avtomobilləri – 10,8 faiz, dərman vasitələri – 26,5 faiz, polad prokatı – 9,0 faiz, qara metallardan borular – 7,5 faiz, rezin şinlər – 8,1 faiz, polietilen – 8,3 faiz, qara metallardan künclüklər – 7,5 faiz, məişət soyuducuları – 7,0 faiz azalmışdır.

Cədvəl 61

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında idxal olunan mühüm növ məhsullar

Malların adı	2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında		2023-cü ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	9833,3	39212,6	156,5	156,6
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	34791,1	58610,3	138,3	150,6
Kərə yağı, digər süd yağları və pastaları, ton	24464,2	139069,0	185,3	188,8
Kartof, ton	103533,5	29523,7	78,3	77,4
Təzə tərəvəz, ton	37381,3	21000,8	159,7	151,6
Təzə meyvə, ton	128381,0	137774,2	125,8	133,2
Çay, ton	12259,9	64282,3	109,2	110,0
Buğda, ton	948815,3	205427,6	100,0	83,0
Bitki yağları, ton	121507,0	139311,5	115,1	112,5
Xam şəkər, ton	239573,6	141383,6	98,0	91,0
Şokolad və şokolad məhsulları, ton	27339,7	100553,3	114,5	117,7
Unlu qənnadı məmulatları, ton	41193,0	107613,5	112,3	116,8
Siqaretlər, milyon ədəd	64,4	1845,6	28,3	36,8
Sement, ton	18100,8	3482,2	107,2	85,0
Dərman vasitələri, ton	16502,6	383478,1	73,5	95,8
Mineral gübrələr, ton	141698,8	61419,6	117,5	97,6
Sintetik yuyucu vasitələr, ton	82064,4	83223,3	107,1	102,9

XARİCİ SEKTOR

...ardı

Malların adı	2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında		2023-cü ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Polietilen, ton	47502,9	57857,3	91,7	87,6
Polipropilen, ton	19550,8	24817,6	122,8	109,2
Rezin şinlər, ədəd	1996716	91106,2	91,9	94,6
Polad prokatı, ton	311880,8	260514,2	91,0	94,6
Qara metallardan çubuqlar, ton	93271,8	68005,0	157,9	179,3
Qara metallardan künclüklər, ton	24115,7	21435,3	92,5	88,5
Qara metallardan borular, ton	138905,9	231461,5	92,5	98,2
Məişət kondisionerləri, ədəd	266962	68843,3	142,7	128,6
Məişət soyuducuları, ədəd	32325	10929,9	93,0	108,6
Paltaryuyan maşınlar, ədəd	207486	47087,0	103,5	98,3
Hesablama maşınları, blok və qurğuları, ədəd	653573	174333,1	125,1	110,4
Minik avtomobilləri, ədəd	66961	1269148,0	89,2	101,9
Avtobuslar, ədəd	288	45622,7	3,2 d.	7,5 d.
Yük avtomobilləri, ədəd	7038	117420,2	122,3	130,2
Oturacaq, ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, ədəd	1096811	93355,1	144,3	128,9

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında ölkəyə 66961 ədəd minik avtomobili, 7038 ədəd yük avtomobili, 288 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

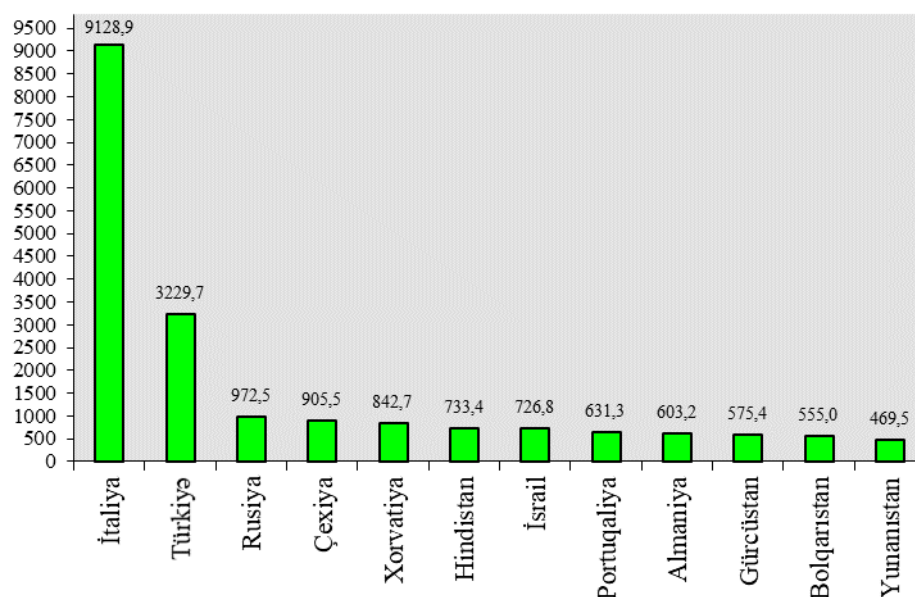
İdxal olunan malların 53,0 faizini avtomobil, 22,1 faizini hava, 12,6 faizini dəniz, 11,8 faizini dəmir yolu nəqliyyatı ilə gətirilmiş, 0,5 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

İxracın 40,1 faizini İtaliyaya, 14,2 faizini Türkiyəyə, 4,3 faizini Rusiyaya, 4,0 faizini Çexiyaya, 3,7 faizini Xorvatiyaya, hər biri 3,2 faiz olmaqla Hindistan və İsrailə, 2,8 faizini Portuqaliyaya, 2,7 faizini Almaniyaya, 2,5 faizini Gürcüstana, 2,4 faizini Bolqarıstana, 2,1 faizini Yunanıstana, 1,8 faizini

Birləşmiş Krallığa, 1,7 faizini Rumıniyaya, 1,2 faizini Tunisə, 1,0 faizini Tailanda, hər biri 0,7 faiz olmaqla İsveçrə, Serbiya, İspaniya və İndoneziyaya, hər biri 0,6 faiz olmaqla Ukrayna və Niderlanda, 5,1 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

Qrafik 22

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında ixracda daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri (milyon ABŞ dolları)

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2807,5 milyon dollar təşkil etmiş və 2023-cü ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən faktiki qiymətlərlə 3,5 faiz artmış, real ifadədə isə 9,1 faiz azalmışdır. Qeyri neft-qaz məhsulları üzrə ixracın dəyərində Rusiyaya (34,1 faiz), Türkiyəyə (17,0 faiz), Gürcüstana (8,3 faiz), İsveçrəyə (6,0 faiz), ABŞ-a (4,2 faiz), Qazaxıstana (3,8 faiz), Ukraynaya (3,2 faiz), Türkmənistana (2,5 faiz), Omana (2,3 faiz), Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə (1,6 faiz), Almaniya (1,5 faiz), Belarusa (1,4 faiz), Niderlanda (1,2 faiz), İtaliyaya (1,2 faiz), Rumıniyaya (1,1

faiz), Özbəkistana (1,1 faiz) göndərilmiş malların payı üstünlük təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz və neft-qaz məhsullarının, meyvə və tərəvəzlərin, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, kimya sənayesi məhsullarının, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların, pambıq lifi və ipliğinin, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin, şəkərin, bitki yağlarının payı üstünlük təşkil etmişdir.

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında 2023-cü ilin yanvar-oktyabr ayları ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən təzə meyvə ixracı 0,5 faiz, təzə tərəvəz – 2,4 faiz, şəkər – 62,9 faiz, tütün – 3,5 dəfə, meyvə və tərəvəz konservləri – 13,4 faiz, bitki yağları – 61,7 faiz, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 68,9 faiz, çay – 6,2 faiz, pambıq lifi – 98,1 faiz, mineral gübrələr – 76,3 faiz, pambıq ipliği – 4,6 faiz, bentonit gili – 28,9 faiz artmış, kartof ixracı isə 32,0 faiz, meyvə və tərəvəz şirələri – 2,1 faiz, təbii üzüm şərəbləri və üzüm suslosu – 42,3 faiz, polipropilen – 21,4 faiz, polietilen – 17,0 faiz, elektrik enerjisi – 49,2 faiz, emal olunmamış alüminium – 16,8 faiz, sement klinkerləri – 1,2 faiz, qara metallardan çubuqlar – 0,7 faiz, qara metallardan borular – 8,6 faiz azalmışdır.

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında ixracın 86,9 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 8,2 faizini avtomobil, 3,2 faizini dəmir yolu, 1,3 faizini hava, 0,4 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

XARİCİ SEKTOR

Cədvəl 62

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında ixrac olunan mühüm növ məhsullar

Malların adı	2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında		2023-cü ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən, faizlə	
	Miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, ton	150367,9	153772,2	102,4	108,5
Təzə meyvə, ton	304951,9	350781,6	100,5	97,2
Kartof, ton	48234,1	20470,8	68,0	66,4
Çay, ton	622,9	5484,9	106,2	102,7
Bitki yağları, ton	7276,5	13524,8	161,7	185,6
Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	3599,3	6214,6	168,9	175,3
Şəkər, ton	45245,3	34341,5	162,9	165,9
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	9111,4	13833,9	113,4	134,3
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	11348,4	15274,6	97,9	106,4
Təbii üzüm şərəbləri və üzüm suslosu, min dkl	157,0	4778,5	57,7	79,3
Tütün, ton	6969,7	21545,8	3,5 d.	5,0 d.
Bentonit gili, ton	181738,1	14718,6	128,9	126,9
Sement klinkerləri, ton	655316,8	40126,6	98,8	107,1
Mineral gübrələr, ton	454074,1	102175,4	176,3	160,8
Xam neft, min ton	20572,0	12762589,0	92,4	92,6
Xam neft, min ton (SOCAR və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	19923,2	11806124,4	95,5	95,1
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, ton	64767,3	67890,2	66,1	69,5
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, ton	359475,8	182283,7	55,0	52,2
Maye qaz, ton	457,2	183,6	4,6	38,4
Təbii qaz, milyon kub metr	21338,8	6848514,9	93,1	55,8
Təbii qaz, milyon kub metr (SOCAR və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	21362,1	6838952,3	102,9	80,2

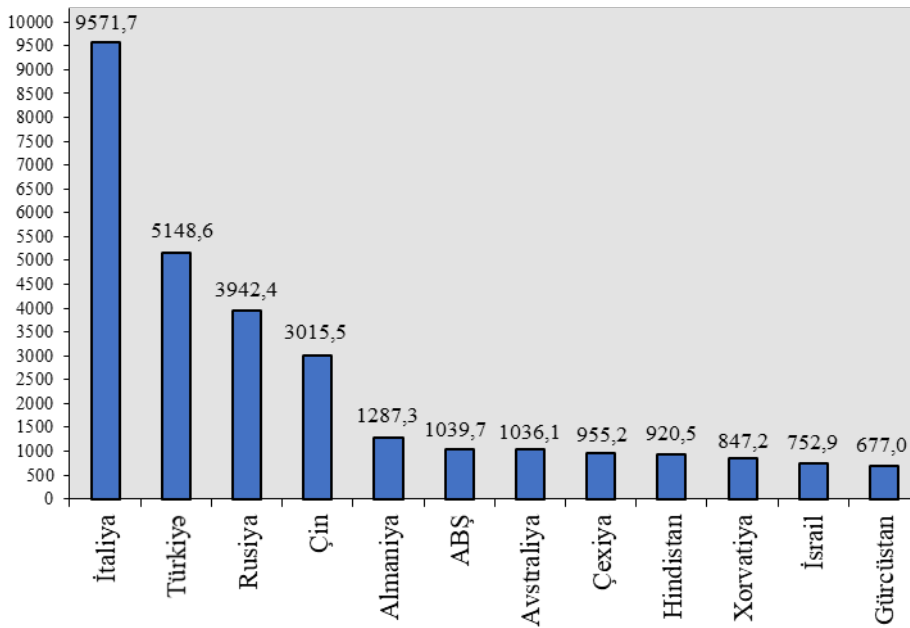
XARİCİ SEKTOR

...ardı

Malların adı	2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında		2023-cü ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən, faizlə	
	Miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Elektrik enerjisi, min kVt.s	1733331,9	93561,1	50,8	26,9
Neft koksu, ton	167067,8	14159,9	75,1	24,7
Polietilen, ton	108350,8	121647,6	83,0	89,5
Polipropilen, ton	116658,9	135908,8	78,6	77,9
Pambıq lifi, ton	106772,1	160884,1	198,1	163,8
Pambıq ipliği, ton	10208,2	25228,5	104,6	91,1
Qara metallardan borular, ton	17835,7	20146,5	91,4	71,2
Qara metallardan çubuqlar, ton	51641,0	33225,7	99,3	101,4
Emal olunmamış alüminium, ton	25029,9	60434,5	83,2	84,4

Qrafik 23

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında xarici ticarət dövriyyəsində daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları)

XARİCİ SEKTOR

Cədvəl 63

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında Azərbaycanın tərəfdaş ölkələrlə xarici ticarət göstəriciləri*

min ABŞ dolları

Ölkələr	Dövriyyə	İdxal	İxrac
Cəmi	39378678,5	16636394,9	22742283,6
o cümlədən:			
İtaliya	9571745,7	442864,0	9128881,7
Türkiyə	5148635,7	1918902,2	3229733,5
Rusiya	3942426,5	2969917,1	972509,4
Çin	3015538,6	3001209,7	14328,9
Almaniya	1287281,0	684089,9	603191,1
Amerika Birləşmiş Ştatları	1039702,3	921225,9	118476,4
Avstraliya	1036099,7	1035985,6	114,1
Çexiya	955182,9	49656,8	905526,1
Hindistan	920464,3	187055,9	733408,4
Xorvatiya	847193,8	4523,6	842670,2
İsrail	752882,7	26037,4	726845,3
Gürcüstan	676986,1	101618,6	575367,5
Portuqaliya	643939,7	12643,1	631296,6
Birləşmiş Krallıq	613314,8	212678,3	400636,5
Bolqarıstan	582694,9	27687,5	555007,4
İran	523886,0	512873,9	11012,1
Yunanıstan	516380,5	46897,4	469483,1
Rumıniya	442070,7	57852,5	384218,2
Belarus	403960,7	363966,6	39994,1
Qazaxıstan	393832,1	286084,9	107747,2
İsveçrə	393804,9	224848,4	168956,5
Ukrayna	380145,1	233469,0	146676,1
Yaponiya	373394,2	356946,9	16447,3
Türkmənistan	337716,6	265981,8	71734,8
Koreya	327323,9	326868,2	455,7
Digər ölkələr	4252075,1	2364509,7	1887565,4

*Gömrük məlumatı

Əhalinin gəlirləri

İlkin məlumatlara görə, 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında ölkə əhalisinin nominal gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 6,3 faiz artaraq 74670,8 milyon manat və ya hər nəfərə orta hesabla 7319,4 manat olmuşdur.

Əhalinin sərəncamında qalan gəlirləri 65667,6 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 64

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2024-cü il yanvar-noyabr aylarında	2023-cü il yanvar-noyabr aylarında ^{*)}	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	74670,8	70223,5	106,3
hər nəfərə, manat	7319,4	6917,2	105,8
Sərəncamda qalan gəlirlər, milyon manat	65667,6	61929,8	106,0
hər nəfərə, manat	6436,9	6100,3	105,5

^{*)} 2023-cü ilin aylıq göstəriciləri dövr üzrə yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Əməkhaqqı

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən 7,8 faiz artaraq 993,2 manat təşkil etmişdir. Əməkhaqqı neft-qaz sektorunda 3706,2 manat, qeyri neft-qaz sektorunda 943,3 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 953,3 manat, özəl müəssisələrdə isə 1034,5 manat olmuşdur.

Cədvəl 65

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında iqtisadi fəaliyyət və mülkiyyət növləri üzrə orta aylıq nominal əməkhaqqı (manat)

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	993,2	953,3	1 034,5
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	572,0	541,1	594,7
Mədəncixarma sənayesi	3 534,2	2 257,8	4 203,6
Emal sənayesi	896,8	1 267,8	843,3
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1 084,9	1 074,6	1 611,3
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	722,0	667,4	1 191,2
Tikinti	1 075,6	1 035,6	1 086,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	673,2	956,9	670,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1 366,3	1 459,0	1 245,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	744,3	1 749,1	708,4
İnformasiya və rabitə	1 663,6	1 465,2	1 806,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2 698,2	3 275,7	2 562,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1 057,9	1 181,3	1 011,1
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1 672,5	1 125,0	2 155,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	607,1	535,6	768,2
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	1 373,6	1 416,7	489,3
Təhsil	746,4	737,8	912,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	845,5	876,5	712,0
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	739,7	689,4	1 151,6
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	1 237,3	1 760,3	1 096,1

Mədəncixarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, informasiya və rabitə, eləcə də nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

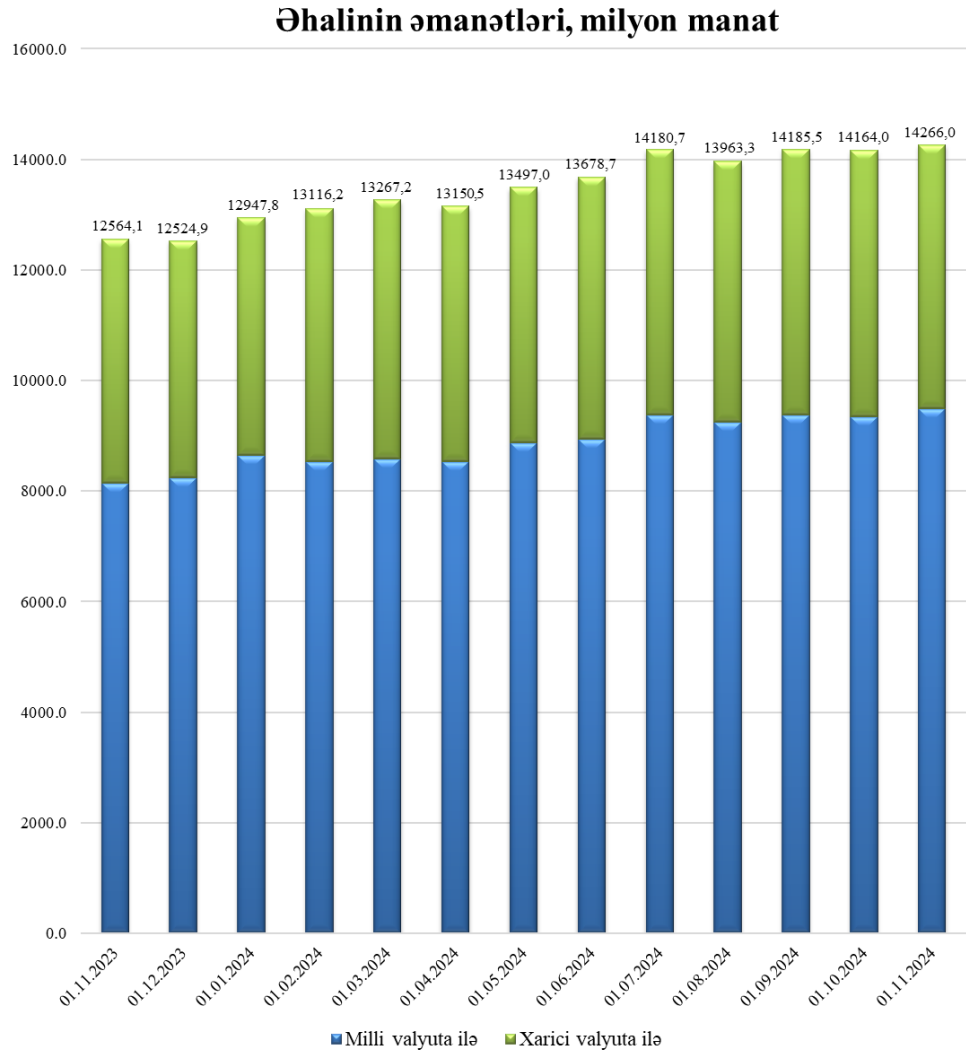
Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

Mərkəzi Bankın məlumatına görə əhalinin banklardakı əmanətlərinin məbləği əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 13,5 faiz artaraq 2024-cü il noyabr ayının 1-nə milli valyuta ekvivalentində 14266,0 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 66,5 faizi milli, 33,5 faizi xarici valyutada qoyulmuş, xarici valyutada qoyulmuş əmanətlərin məbləği əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 8,2 faiz, milli valyutada olan əmanətlərin məbləği isə 16,5 faiz artmışdır.

Cədvəl 66

Əhalinin əmanətləri

	2024-cü il noyabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	14266,0	113,5
o cümlədən: milli valyutada	9481,7	116,5
xarici valyutada	4784,3	108,2

Noyabr ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,70) manata, 1 Avroya 1,81 (1,85) manata, 100 Türk lirəsinə 4,94 (5,21) manata, 100 Rus rubluna 1,69 (1,86) manata bərabər olmuşdur.

Demoqrafik vəziyyət

İlin əvvəlindən ölkə əhalisinin sayı 37766 nəfər və ya 0,4 faiz artaraq 2024-cü il noyabr ayının 1-i vəziyyətinə 10218536 nəfərə çatmışdır. Əhalinin ümumi sayının 54,5 faizini şəhər, 45,5 faizini kənd sakinləri, 49,8 faizini kişilər, 50,2 faizini isə qadınlar təşkil edir.

Cədvəl 67

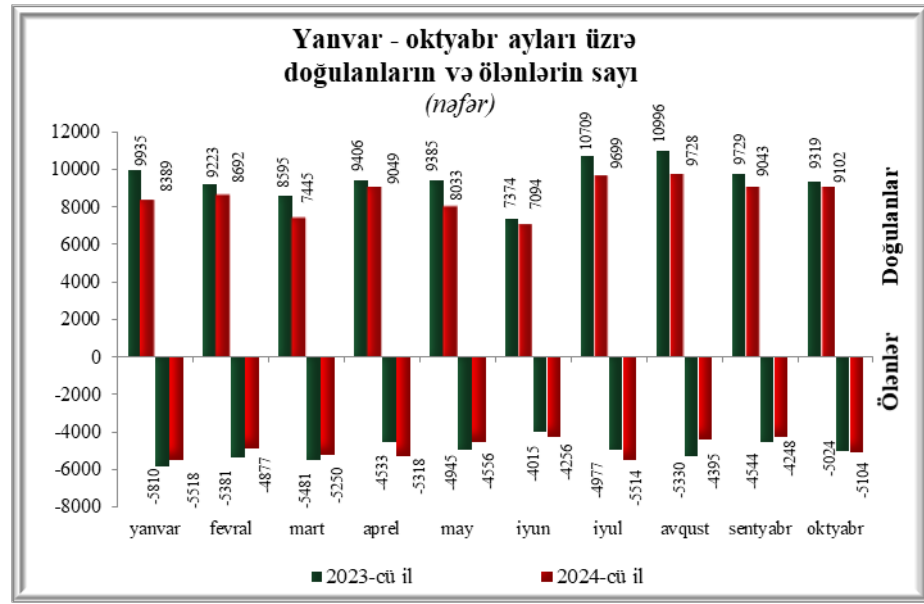
Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar - oktyabr ayları üzrə					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2024	2023	artım (+) azalma (-)	2024	2023	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	37238	44631	-7393	4,3	5,3	81,1
doğulanlar	86274	94671	-8397	10,1	11,2	90,2
ölənlər	49036	50040	-1004	5,8	5,9	98,3
Nikahlar	42073	44643	-2570	4,9	5,3	92,5
Boşanmalar	17907	17988	-81	2,1	2,1	100,0

¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Cari ilin yanvar-oktyabr aylarında Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 86274 doğulan körpə qeydə alınmış və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici azalaraq 11,2-dən 10,1-ə düşmüşdür. Doğulan körpələrin 53,0 faizi oğlan uşaqları, 47,0 faizi isə qız uşaqları olmuşdur. Körpələrdən 2800-ü əkiz, 108-i üçəm və 4-ü isə dördəm doğulmuşdur.

2024-cü ilin yanvar-oktyabr ayları ərzində ölkədə 49036 ölüm halı qeydə alınmış və 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici azalaraq 5,9-dan 5,8-ə düşmüşdür.

Bu ilin on ayı ərzində Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 42073 nikah və 17907 boşanma halları qeydə alınmış və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı azalaraq 5,3-dən 4,9-a düşmüş, boşanmaların sayı isə dəyişməyərək eyni səviyyədə (2,1) qalmışdır.

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri**

Tahir Budaqov

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə; dəyər ifadəsində göstəricilər sabit qiymətlərlə;
milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Türkmənistan	Özbəkistan	Ukrayna
Ümumi Daxili Məhsul	104,9	106,0 ¹⁾	104,2	104,1 ¹⁾	109,6	102,2 ²⁾	104,2 ^{1)*}	108,4 ¹⁾	106,3	106,6 ¹⁾	...
Sənaye məhsulunun ümumi həcmi	102,2	111,7	106,2	102,6	105,3	100,9 ¹⁾	104,4	115,2	...	106,9	...
Sənaye məhsulu istehsalçılarının qiymət indeksi	101,1	103,1	106,9	105,1	111,8	98,3	113,5	100,4	...	118,7	...
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər	95,6	115,5	108,9	100,6 ¹⁾	149,5	102,6 ¹⁾	108,6 ¹⁾	105,7	...	131,0 ¹⁾	...
Ümumi istifadədə olan dəmir yolu ilə yük daşınması	101,3	63,5	...	102,2	97,3	67,1 ¹⁾	95,7	103,7	...	101,0 ¹⁾	...
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	103,7	104,1	111,8	108,7	113,4	...	107,5	112,7	...	109,5	...
o cümlədən satış müəssisələrinin pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	103,9	104,3	112,8	105,9	112,6	...	108,0	107,6	...	110,1	...
İstehlak qiymətlərinin indeksi	101,7	100,0	105,8	108,7	104,8	104,4	108,3	103,4	...	109,6	...
Əhalinin gəlirləri (faktiki qiymətlərlə)	105,8 ³⁾	...	116,4 ¹⁾	117,1*
Əhalinin mal alınması və xidmətlərə xərcləri (faktiki qiymətlərlə)	105,5 ³⁾	115,4*
Sərəncamda qalan real gəlirlər	103,8 ³⁾	...	109,4 ¹⁾	108,6*
İqtisadiyyatda işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı	108,0 ¹⁾	106,4	119,6	111,8 ¹⁾	111,8 ¹⁾	114,8 ¹⁾	118,0 ¹⁾	114,0 ¹⁾	...	116,9 ¹⁾	...
İşçi qüvvəsinin müayinəsi əsasında işsizlərin ümumi sayı	88,2 ¹⁾	78,8 ⁴⁾
Məşğulluq xidməti orqanlarından rəsmi qeydiyyatdan keçmiş işsizlərin sayı (dövrün sonuna)	93,1	84,5	82,3	104,6	77,9	59,7	68,5 ⁴⁾	103,5 ¹⁾

...ardı

2024-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə; dəyər ifadəsində göstəricilər sabit qiymətlərlə;
milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Türkmənistan	Özbəkistan	Ukrayna
İxrac (faktiki qiymətlərlə)-cəmi	92,9 ⁵⁾	195,1	103,3 ¹⁾	105,6 ¹⁾	128,2 ¹⁾	86,8 ¹⁾	100,4 ¹⁾	101,6	...	106,4 ¹⁾	...
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	98,9	86,5	106,7	91,6	127,0	84,3 ⁶⁾	...	89,0	...	101,8	...
MDB üzvü olmayan dövlətlərə	92,7	3,2 d.	95,6	109,3	129,5	87,0 ⁷⁾	...	107,4	...	108,3	...
İdxal (faktiki qiymətlərlə)- cəmi	98,8 ⁵⁾	150,8	107,3 ¹⁾	95,2 ¹⁾	103,7 ¹⁾	103,1 ¹⁾	95,1 ¹⁾	124,2	...	102,6 ¹⁾	...
o cümlədən											
MDB dövlətlərindən	95,7	3,0 d.	112,1	101,0	109,9	61,3 ⁶⁾	...	125,8	...	112,4	...
MDB üzvü olmayan dövlətlərdən	100,4	90,5	101,3	92,4	101,0	106,1 ⁷⁾	...	122,5	...	97,9	...

¹⁾ 2024-cü ilin yanvar-sentyabrı 2023-cü ilin yanvar-sentyabrına nisbətən.

²⁾ 2024-cü ilin yanvar-iyunu 2023-cü ilin yanvar-iyununa nisbətən.

³⁾ Milli hesablar sisteminin metodologiyasına əsasən.

⁴⁾ 2024-cü ilin oktyabrı 2023-cü ilin oktyabrına nisbətən

⁵⁾ 2024-cü ilin yanvar-sentyabrı 2023-cü ilin yanvar-sentyabrına nisbətən. Müqayisəli qiymətlərlə verilir.

⁶⁾ 2024-cü ildən etibarən Ukrayna üzrə məlumatlar istisna olmaqla

⁷⁾ 2024-cü ildən etibarən Ukrayna üzrə məlumatlar daxil edilməklə

* Qiymətləndirmə

Qeyd: Türkmənistan üzrə məlumatlar ölkənin dövlət orqanlarının saytlarından götürülmüşdür. MDB Statistika Komitəsi 2022-ci ilin dekabr ayından Ukrayna üzrə məlumatları əldə etmir.

METODOLOJİ İZAHLAR

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərle ölçülür (istehsal üsulu). ÜDM hesabat dövründə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyərindən istehsal prosesinə sərf etdilmiş aralıq xərclər istisna edildikdən sonra əldə edilmiş ümumi əlavə dəyərə məhsula və idxala xalis vergilər əlavə edilməklə hesablanır.

ÜDM-in baza dövrünə nisbətən artım sürəti (fiziki həcm indeksi)- ÜDM-in baza dövrünün qiymətləri ilə qiymətləndirilmiş cari dövrdəki dəyərinin onun baza dövründəki dəyərinə bölünməsi yolu ilə alınır.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni maddi işçilərə verilən əməkhaqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığılmasını, maddi dövrüyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsinə, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergilərdir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənasib olaraq alınan vergilərdir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

- əlavə dəyər vergisi (ƏDV);
- aksizlər ;
- idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM- ÜDM-in ümumi həcmi ölkə əhalisinin dövr üzrə orta sayına bölməklə hesablanır.

Sənaye fəaliyyəti - “mədənçıxarma sənayesi”, “emal sənayesi”, “elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı” və “su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı” kimi fəaliyyət növləri ilə əhatə olunur.

Dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmi - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusişdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərrüfatları tərəfindən satılmaq üçün istifadə olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəridir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmulat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyəri hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmulat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərinə daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı - xam neftin, təbii (yanar) qazın hasilatı, bu sahədə xidmətlərin göstərilməsi

və quyuların qazılması, təmizlənmiş neft məhsullarının istehsalı sahələrində məhsul istehsalıdır.

Qeyri neft-qaz sektorunda sənaye məhsulunun istehsalı - neft-qaz sektoru üzrə istehsal olunmuş məhsullar istisna olmaqla, sənayenin digər sahələrində məhsul istehsalıdır.

Sənaye istehsalı indeksi - dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmnin dəyişməsinin dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye statistikasında tətbiq edilən metodologiyaya görə, artım (azalma) sürətləri məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı aqreqasiya zamanı çəkilər sistemində dəyər ifadəsində “əlavə dəyər” göstəricisi istifadə olunur.

Sənaye istehsalı indeksinin hesablanması mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə məlumatlar yalnız rüblük dövrilikdə nəzərə alınır.

Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar - bütün növ əsas fondların alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına, habelə maddi istehsalın digər formada inkişafına yönəldilmiş kapital qoyuluşlarının məcmusudur. Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar - tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, istehsal olunmayan aktivlərə mülkiyyət hüququnun verilməsinə, qeyri-maddi əsas fondların (layihə-axtəriş işləri, proqram təminatı, məlumat bazası, incəsənət və əyləncəli janr əsərlərinin orijinalları və s.) alınmasına və hazırlanmasına, əsas fondların dəyərinin artırılmasına yönəldilən sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir. Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə

edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılır.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait - tikinti layihəsində nəzərdə tutulmuş işlərin, o cümlədən tamamlama və abadlıq işlərinin yerinə yetirilməsi nəticəsində obyektin inşası və ya təmiri, yenidən qurulması yaxud bərpası işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir.

Məhsul istehsalı sahələrinə yönəldilmiş investisiyalar - sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti (mənzil tikintisi istisna olmaqla) fəaliyyət sahələrinə yönəldilmiş investisiyalardır.

Xidmət sahələrinə yönəldilmiş investisiyalar - ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə, incəsənət və digər xidmət sahələrinə yönəldilmiş investisiyalardır.

Yaşayış evlərinin tikintisinə yönəldilmiş investisiyalar – çoxmənzilli binaların, fərdi yaşayış və bağ evlərinin tikintisinə yönəldilmiş investisiyalardır.

Neft-qaz sektoru üzrə əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar - xam neftin, təbii (yanar) qazın hasilatı, bu sahədə xidmətlərin göstərilməsi və quyuların qazılması, təmizlənmiş neft məhsullarının istehsalı ilə əlaqədar əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalardır.

Qeyri neft-qaz sektoru üzrə əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar - neft-qaz sektoru üzrə əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının digər sahələrində əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalardır.

Əsas kapitalla yönəldilmiş xarici investisiyalar - investisiya fəaliyyətini həyata keçirən əcnəbilərin, vətəndaşlığı olmayan şəxslərin, xarici hüquqi şəxslərin və onların filial və nümayəndəliklərinin, beynəlxalq təşkilatların vəsaiti hesabına bütün növ əsas fondların alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına, habelə maddi istehsalın digər formada inkişafına yönəldilmiş kapital qoyuluşlarının məcmusudur.

Əsas kapitalla yönəldilmiş daxili investisiyalar - investisiya fəaliyyətini həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı və Azərbaycan Respublikasının hüquqi şəxsi tərəfindən bütün növ əsas fondların alınmasına,

yaradılmasına və təkrar istehsalına, habelə maddi istehsalın digər formada inkişafına yönəldilmiş kapital qoyuluşlarının məcmusudur.

Kənd təsərrüfatı – kənd təsərrüfatı bitkilərinin becərilməsi və kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi əsasında yeyinti məhsulları və sənaye üçün xammal mənbəyi olan iqtisadiyyat sahəsidir. Heyvandarlıq və bitkiçilik (əkinçilik) kimi altsahələri vardır.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli və dənli paxlalı bitkilərin, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və giləmeyvənin, digər bitkiçilik məhsullarının dəyəri daxil edilir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanları və quşlarının saxlanması və təsərrüfatdaxili istifadəsi zamanı alınmış xam məhsulların (süd, yumurta, yun və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, habelə baramaçılıq, arıçılıq və s. heyvanların məhsullarının dəyəri daxil edilir.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının fiziki həcm indeksinin hesablanması üçün müqayisəli qiymətlər əsasında onların ümumi istehsal həcmi göstəricilərindən istifadə olunur.

Kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının ümumi yığımı bütün əkin sahələrindən istehsal olunmuş (faktiki yığılmış) məhsulların həcmidir. Ayrı-ayrı bitkilər (kartof, şəkər çuğunduru, günəbaxan və s.) və ya bitki qrupları (dənli və dənli paxlalı bitkilər, tərəvəz, bostan və s.) üzrə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı bitkilərinin məhsuldarlığı – orta hesabla bir hektar yığım sahəsindən əldə edilmiş məhsulun səviyyəsini xarakterizə edir. Bu göstərici, bir qayda olaraq, sentnerlə hesablanır.

Heyvandarlıq məhsullarının istehsalı barədə məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə statistik hesabatlara, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə isə aparılan seçmə müayinə məlumatlarının əsasında müəyyən edilir. **Ət istehsalına** bütün növ mal-qara və quşların əti, piyi və ıçalatı daxildir. Məlumatlara həm sənaye üsulu ilə, həm də təsərrüfatdaxili kəsilmiş mal-qara və quşlar daxil edilir. **Süd istehsalı** inək, camış, qoyun və keçilərdən faktiki süd sağımını xarakterizə edir. Bura satılmış və təsərrüfatlarda istifadə edilmiş, balaların içirdilməsinə və sair məqsədlərə sərf olunmuş südün hamısı daxildir. **Yumurta istehsalı** cüce istehsalına (inkubasiyaya və s.) istifadə edilənlər də daxil olmaqla, bütün növ ev quşlarından alınmış yumurtanı əks etdirir. **Yun istehsalı** satılması və təsərrüfatda başqa məqsədlər üçün istifadə edilməsindən asılı olmayaraq, qoyun və keçilərdən qırılmış bütün yunları, keçi qəzilini, habelə dəvə yununu əhatə edir. Bütün yunlar fiziki çəkiddə, qırımıdan sonra yuyulmamış halda uçota alınır.

Mal-qara və quşların baş sayı əsas növlər üzrə (iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən inək və camışlar, donuz, qoyun və keçi, at, quş və s.) hesablanır və hesabat dövründən sonrakı ayın 1-nə olan vəziyyətə görə yazılır. Məlumatlar rüblük hesablanır. Mal-qara və quşların baş sayı statistik uçot və hesabat məlumatlarına əsasən müəyyən edilir.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların nəqliyyat vasitələrinin daşdığı yükün həcmi daşınmış

məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yüklərin miqdarının onların daşınma məsafəsinə vurulmasından alınan hasillərin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və vertolyotlar, habelə metro vasitəsilə kommersiya əsasında daşınmış sərnişinlərin sayını əhatə edir. Sərnişin daşınmasının həcminə, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsiindən asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sərnişinlərin hamısı (pulsuz getmək hüququ olan sərnişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi – sərnişindəşımə nəqliyyatının işinin həcmi məsafə ilə xarakterizə edir və sərnişin-kilometrlə ölçülür. Sərnişin dövriyyəsi daşınmış sərnişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

İnformasiya və rabitə xidmətlərindən əldə edilən gəlir - informasiya və rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərin ümumi həcmidir. Bu göstərici əhaliyə, idarə, müəssisə və təşkilatlara göstərilmiş xidmətlər müqabilində informasiya və rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Milli hesablar sisteminin tələblərinə uyğun olaraq digər iqtisadi sahələrdə olduğu kimi, informasiya və rabitə müəssisələri üzrə də “informasiya və rabitə xidmətlərindən əldə olunmuş gəlir” göstəricisi formalaşdırılarkən ümumi gəlirin həcmi mal və xidmətlərin satışından əldə edilən vəsaitin müəssisələrin (idarənin, təşkilatın və s.) hesablaşma hesabına daxil olmasından asılı olmayaraq onun yaranması anındakı vəziyyətinə uyğun müəyyən edilir. Yəni bu göstərici hesablanarkən əldə olunan faktiki gəlirin məbləği deyil, hesabat dövründə göstərilən xidmətlərə görə hesablanmış məbləğ əsas götürülür.

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi – əsasən əhaliyə onun istifadəsi və ya istehlakı üçün yeni və ya istifadə olunmuş malların emal edilmədən satışını əks etdirir.

Topdansatış ticarət dövriyyəsi - yeni və ya istifadə olunmuş malların pərakəndə ticarət, sənaye, kommersiya müəssisələrinə, institusional və ya peşəkar istehlakçılara, digər topdansatış ticarətçilərinə, həmçinin malların alqı-satqısı zamanı bu kimi şəxslərin və şirkətlərin adından çıxış edən agent və ya vasitəçilərə emal edilmədən təkrar satışını ifadə edir.

Ticarət dövriyyəsinin müqayisəli qiymətlərlə indeksi - məhsullar üzrə istehlak qiymətləri indeksi tətbiq edilməklə deflyasiya olunmuş cari göstəricinin baza göstəricisi ilə müqayisə edilməsi əsasında hesablanır. Ticarət dövriyyəsinin fiziki həcm indeksi qiymət dəyişikliklərinin təsiri istisna edilməklə fiziki həcmdəki dəyişikliyin dövriyyəyə təsirini ifadə edir.

İctimai iaşə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin aşpazlıq emalından keçməmiş digər əmtələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişləri ilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) - orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsini səciyyələndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhalinin istehlak xərclərinin ümumi məbləğinin dəyişməsini əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

İQİ-dən milli hesablar sistemi göstəricilərinin müəyyənləşdirilməsində, ümumi daxili məhsulun son istifadəsinin ən mühüm komponentlərindən olan ev təsərrüfatlarının son istehlakına çəkilən xərclərin sabit qiymətlərdə hesablanması, eləcə də əhalinin real gəlirlərinin və digər göstəricilərin hesablanması istifadə olunur.

Orta illik istehlak qiymətləri indeksi - hesabat dövrünün orta qiymət dəyişməsinin əvvəlki ilin müvafiq dövrünün orta qiymət dəyişməsinə nisbətini göstərir.

İllik istehlak qiymətləri indeksi – hesabat ayının orta qiymət dəyişməsinin əvvəlki ilin müvafiq ayının orta qiymət dəyişməsinə nisbətini göstərir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri (SQİ) - sənaye müəssisələri tərəfindən istehsal olunan və satılan sənaye məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətlərinin müşahidəsi İqtisadi Fəaliyyət Növləri Təsnifatının Mədəncixarma sənayesi, Emal sənayesi, Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarına uyğun olaraq aparılır. İstehsalçı qiymətinə əlavə dəyər vergisi, aksizlər və s. vergi ödəmələri, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri aid edilmir.

Kənd təsərrüfatı, balıqçılıq və meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri (KTQİ) - kənd təsərrüfatı müəssisələri, fərdi sahibkarlar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları tərəfindən satılan kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin müşahidəsi kənd təsərrüfatı müəssisələrinin, fərdi sahibkarların, ailə kəndli və ev təsərrüfatlarının seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Tikinti-quraşdırma işlərində istehsalçı qiymət indeksi - “Tikinti” iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikasını göstəricilərindən biri hesab olunur və “tərkib elementləri” metodu ilə hesablanır. Tikinti-quraşdırma işlərində qiymətlərin müşahidəsi yaşayış evlərinin, sosial təyinatlı binaların, istehsal təyinatlı obyektlərin, yol və körpülərin tikintisi sahəsində həyata keçirilən tikinti işləri (xidmətləri) üzrə aparılır.

Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, rabitə, İKT və reklam xidmətlərinin istehsalçı qiymət indeksləri - nəqliyyatda yükdaşıma və sərnişindaşıma, anbar təsərrüfatı, yardımçı nəqliyyat, poçt, kuryer, rabitə, İKT və reklam

sahəsində göstərilən xidmətlərin qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir.

İxrac əməliyyatlarının qiymət indeksi ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilərək ölkə sərhədlərindən kənara göndərilmiş malların qiymətlərindəki dəyişiklikləri xarakterizə edir. Gömrük rüsumları nəzərə alınmadan özündə malın dəyərini, çatdırılma və gəminin göyärtəsinə yükləmə xərclərini əks etdirən FOB qiymətləri onu şərtləndirən əsas amildir.

İdxal əməliyyatlarının qiymət indeksi ölkədə istehlak edilmək üçün, həmçinin təkrar ixrac etmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan alınan malların qiymətlərindəki dəyişiklikləri xarakterizə edir. Gömrük rüsumları nəzərə alınmadan özündə malın dəyərini, idxalatçı ölkənin sərhədlərinə kimi sığorta və yükdaşıma xərclərini əks etdirən CIF qiymətləri onu şərtləndirən əsas amildir.

İqtisadi fəal əhali (işçi qüvvəsi) – məşğul və işsiz əhəlinin ümumi sayıdır.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – məşğul olmayan, müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan və işə başlamağa hazır olmayan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

Məşğul əhali – müəyyən olunmuş həftə ərzində (müəyinə həftəsində) haqqı ödənilmək və ya qazanc (gəlir) əldə etmək müqabilində heç olmasa bir saat hər hansı əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

İşsiz əhali – müəyyən olunmuş həftə ərzində (müəyinə həftəsində) işi və qazancı (gəliri) olmayan, müəyinə həftəsindən əvvəlki son dörd həftə (və ya bir ay) ərzində ödənişli və ya gəlir gətirən hər hansı işlə məşğul olmaq üçün iş axtaran, müəyinə həftəsində və ya sonrakı iki həftə ərzində işə başlamağa hazır olan əmək qabiliyyətli yaşda olan şəxslərdir.

İşsizliyin səviyyəsi – işsiz əhəlinin sayının iqtisadi fəal əhəlinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Bank - fiziki və hüquqi şəxslərdən depozitlərin və ya digər qaytarılan vəsaitlərin cəlb edilməsi, öz adından və öz hesabına kreditlərin verilməsini, habelə müştərilərin tapşırığı ilə köçürmə və hesablaşma-kassa əməliyyatlarını məcmu halda həyata keçirən hüquqi şəxsdir.

Depozit - müvafiq müqavilə şərtləri ilə faizlər və ya komisiyon haqqlar ödənilməklə və ya ödənilmədən müştərilərin (əmanətçilərin) tələbi ilə qaytarılmasını və ya başqa hesaba köçürülməsini nəzərdə tutan bankın balansında aparılan cari, əmanət (depozit) və ya digər hesaba qoyulmuş və ya köçürülmüş pul vəsaitidir (elektron pulun emissiya edilməsi üçün qəbul edilmiş pul vəsaitləri istisna olmaqla)

Bank krediti - bağlanmış müqaviləyə uyğun olaraq qaytarılmaq, müəyyən müddətə və faizlər və (və ya) müqavilədə göstərilən digər ödənişlər ödənilmək şərti ilə, təminatla və ya təminatlı müəyyən məbləğdə borc verilən pul vəsaitidir.

Bank olmayan kredit təşkilatı - xüsusi razılıq (lisenziya) əsasında kreditlərin verilməsi və "Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında" Qanunla nəzərdə tutulmuş digər fəaliyyət növlərini həyata keçirən ixtisaslaşmış kredit təşkilatıdır.

Kredit ittifaqı - mənafe ümumiliyi əsasında könüllü birləşən fiziki şəxslərin və (və ya) kiçik sahibkarlıq subyekti

olan hüquqi şəxslərin sərbəst pul vəsaitlərini cəmləşdirmək yolu ilə özlərinin qarşılıqlı kreditləşdirilməsi üçün yaratdıqları bank olmayan kredit təşkilatıdır.

Qiymətli kağızlar bazarı – qiymətli kağızların emissiyası, buraxılması, tədavülü, ödənilməsi, mülkiyyətçiliyi, saxlanması, kompensasiyası, öhdəliklərlə yüklənməsi, tənzimlənməsi və digər əməliyyatların həyata keçirilməsi üzrə subyektlər arasında olan hüquqi və iqtisadi münasibətlərin məcmusudur.

Dövlət qiymətli kağızları - müvafiq icra hakimiyyəti orqanı və müvafiq qaydada buna səlahiyyətləndirilmiş qurum tərəfindən buraxılan qiymətli kağızlardır

Səhm – sahibinə hər hansı bir müəssisənin aktivlərində müəyyən bir paya sahiblik və payına uyğun olaraq müəssisənin gəlirinin bir hissəsinin dividend şəklində əldə etmək hüququ verən qiymətli kağızdır.

Dövlət istiqrazı – Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən büdcə kəsirinin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə buraxılan istiqrazdır.

Korporativ istiqraz - özəl müəssisə tərəfindən əlavə vəsait cəlb etmək məqsədi ilə emissiya edilən borc qiymətli kağızıdır

Mərkəzi Bankın notları - Mərkəzi Bank tərəfindən bir ilədək müddətinə buraxılan adlı sənədsiz dövlət güzəştli qiymətli kağızlarıdır.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqidir. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Əhalinin gəlirləri – hesabat dövrü ərzində ölkə əhalisinin (hüquqi şəxs yaratmadan fərdi sahibkarlıqla məşğul olan fiziki şəxslər də daxil olmaqla) əmək ödənişləri, sahibkarlıq fəaliyyəti və mülkiyyətdən gəlirlərini, pul və natura şəklində aldıkları cari transferləri və digər daxilolmalarını əks etdirən, əhalinin həyat səviyyəsini səciyyələndirən mühüm makroiqtisadi göstəricilərdəndir. Bu göstəriciyə ev təsərrüfatlarının şəxsi istehlak məqsədilə istehsal etdikləri məhsulun, həmçinin mənzil sahiblərinin şərti hesablanmış xidmət haqlarının dəyəri də daxil edilir.

Əhalinin sərəncamda qalan gəlirləri – cari transferlər, o cümlədən vergilər, digər mütləq ödəmələr, könüllü üzvlük haqları, sosial sığorta ayırmaları çıxıldıqdan sonra əhalinin sərəncamında qalan gəlirlərdir.

Əhalinin hər nəfərə düşən gəlirləri - əhalinin gəlirlərinin ümumi məbləğinin ölkə əhalisinin dövr üzrə orta sayına bölməklə hesablanır.

Orta aylıq nominal əməkhaqqı – hesablanmış əməkhaqqı fondunun faktiki işləmiş mizdli işçilərin orta siyahı sayına (sosial və ödənişsiz məzuniyyətdə olan şəxslər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Əhali sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün bu əraziyə gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Əhalinin son siyahıyaalınmasının yekun məlumatları əsasında siyahıyaalmadan sonrakı dövrlər üzrə əhalinin sayı və strukturunda, eləcə də bəzi nisbi göstəricilərdə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib edilən doğum və ölüm haqqında aktlarda olan məlumatların statistik cəhətdən hər ay işlənməsi əsasında əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanların sayı daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqinə bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Təbii artım əhalinin orta illik sayına bölünərək orta illik əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə müəyyən edilir.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq səhiyyə müəssisələrində tərtib olunan ölüm haqqında tibbi şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin X baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir. Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikasını yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin

siyahıyaalınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar da hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeydiyyata alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış boşanmaların sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.